

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Dyan

I Tnalù ta mbaling to

¹ Di kyeh, di fa landè mgimò balù détan, ta sana nun Tnalù. Sagin ale i Dwata, na Dwata kenen.

² I Tnalù ayé, sagin ale i Dwata mdà di kagatbùan.

³ Na fagu di Tnalù ayé, nimò Dwata i kalbung kdee. Landè nimòan balù détan ku là fagun di kenen.

⁴ Kenen gutambul i nawa, na i nawa ayé, dunan i Salò tmuyal di dad to.

⁵ Na mneng i Salò ayé di gukmifuhan, na i kifuh, là gfisanan neng i Salò.

⁶ Nun satu to dek Dwata dnagit Dyan,

⁷ du tmulen di dad to gablà di Salò ayé du fye ftoo ale di kenen.

⁸ Na ise ku Dyan i Salò, bay lon tmulen gablà di Salò.

⁹ Ani sa i too glut Salò salu dini di tah tanà tmuyal di kdee dad to.

¹⁰ Na ta dini sa i Tnalù* di tah tanà di munan, na fagu di kenen nimò Dwata i klamang banwe, bay knèan là dnilè i dad to kenen.

¹¹ Na salu kenen di banwen, bay là dnawat i dademen dun.

* **1:10** 1:10 Dunan Dyisas.

12 Bay nun sa dademe dad to dmawat na ftoo di kenen, taman banlén ale ktoo mbaling dad ngà i Dwata.

13 Na là ti mbaling ale dad ngà i Dwata fagu di ksutla, ku demen fagu di knayè i to, ku demen fagu di nimòla. Bay Dwata i mimò dale dad ngàan.

14 Na kanto mbaling to i Tnalù ayé, ta mnè kenen di safédmi na ta teenmi i kdatahan, na too sikof i kafyen na i kaglutan. Gdawatan i kdatah ani du lo kenen sen Ngà Måan.

15 Na ani tulen Dyan gablà di kenen. Falbongan i talùan, manan, “Ani ta man-gu gamu. I to tmadol di do, too kenen mdatah di do du di lamgu fa là sut, ta sana mto kenen.”

16 Na mdà di bong kafyen, landè ti gusen i kafye galan blé di gito.

17 Du blé Dwata i dad uldinan fagu di ku Mosis, bay kel i kafye na i kaglut fagu di ku Dyisas Krayst.

18 Landè to lmen mite i Dwata. Bay i sen Ngàan, dunan i too kanbong nawa i Må, kenen i fdilè dun di gito, du Dwata kenen.

*I man Dyan Gal Munyag gablà di kton
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Luk 3:1-18)*

19 Na di satu du, i dad ulu i dad Dyu di Dyérusalém, dekla i dad ganlal di kafaglut, na lê dad bel Libay du fsalekla ku Dyan ku simto kenen.

20 Na tulen Dyan dale i kaglutan, manan, “Ise do Krayst, i Mgalék Dwata.”

21 Na lêla snalek kenen, manla, “Bay simto ge? Ge kè Ilaydfa?” Bay tmimel Dyan, manan, “Ise.” Na lêla man snalek kenen, manla, “Ge kè i Tugad Dwata?” Bay lê tmimel Dyan, manan, “Ise.”

²² Taman, smalek ale, manla, “Na ku yé, simto ge kè? Tulenam gami du fye nun tulenmi di dad to mdek gami. Dét i manam gablà di ktom?”

²³ Na tmimel Dyan fagu di dad talù Isaya, satu tugad i Dwata, manan, “Do i to tamlo di banwe landè to mnè ditù, manan, ‘Tanluhyu i dalan gumagu i Amu.’ ”

²⁴ Na yé mdek dale dunan i dad Farisi.

²⁵ Na ta lê ale smalek, manla, “Ku ise ge Krayst, i Mgalék Dwata, ku demen Ilaydy, ku demen i Tugad Dwata, kan sa ku gal ge munyag?”

²⁶ Na tmimel Dyan, manan, “Munyag agu lo fagu di éél. Bay nun satu di blengyu, na là dileyu dun.

²⁷ Kel kenen tmadol di do, bay too mdatah kenen di do. Là gablà agu mteh ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen.”

²⁸ Mgimò kdeen ayé di satu tukay banwe dnagit Bétani di faltù Éél Dyordan, dunan i gal gumunyag Dyan.

Dyisas i Ngà Bilibili i Dwata

²⁹ Di tmadol du, teen Dyan Dyisas fdadong di kenen, na manan di dad to, “Neyeyu, ta déé Ngà Bilibili i Dwata mwè salà i dad to di klamang banwe.

³⁰ Dunan ani i ta tulen-gu di gamu, ‘Nun satu to, na balù tmadol kenen di do, bay too mdatah kenen di do, du di lamgu fa là sut, ta sana mto kenen.’

³¹ Balù do di munan, là dilègu dun, bay knèan gadini agu munyag di éél du fye fdilègu kenen di dad to Israél.”

³² Na lê talù Dyan, manan, “Teen-gu Tulus i Dwata tufa mdà di langit gambet abun, na mnè di kenen.

³³ Di munan, là dilègu kenen, bay Dwata, i mdek do munyang fagu di éél, i man dun di do, ‘Teenam i Tulus mdaf na mnè di satu to, na yé sa i munyang fagu di Mtiu Tulus.’

³⁴ Na ta teen-gu i ilè ayé, na ani tulen-gu di gamu, kenen sa Ngà i Dwata.”

I dad tnanin to tdò Dyisas

³⁵ Di tmadol du, ta lê déé Dyan na i lwe dad to galan tdò.

³⁶ Na kanto meye Dyan, teenan Dyisas magu, na manan di dale, “Neyeyu, ta déé Ngà Bilibili i Dwata.”

³⁷ Na kanto lingé i lwe to gal tdò Dyan i manan, ta mdà ale magin ku Dyisas.

³⁸ Na kanto kmangél Dyisas, teenan ale magin di kenen, na snalekan ale, manan, “Dét i fanngabal-yu?” Na manla di kenen, “Rabay, nè gumnéam?” (Na yé gumtatek Rabay ani dunan “To Tamdò.”)

³⁹ Na man Dyisas di dale, “Flal gamu du fye teenyu.” Na fles ale magin di kenen, na teenla i gumné gufanakan. Na fanak ale là mlo di safédan du ta tngà masol i du.

⁴⁰ Na yé satu di lwe dad to lminge ku Dyan na magin ku Dyisas, dunan Andru, i flanek Simon Piter.

⁴¹ Na gasilan fanngabal Simon, i flanekan. Na kanton teen, manan dun, “Ta teenmi i Mésaya.” (Na yé gumtatek Mésaya dunan Krayst, i Mgalék Dwata.)

42 Na nebe Andru Simon salu ku Dyisas. Na kakella ditù, too falnunu Dyisas Simon, na manan, “Ge sa Simon i ngà Dyan. Bay mdà ani, yé dagitam Sifas.” (Salngad i gumtatek i dad dagit Piter na Sifas, dunan “Batu.”)

43 Na di tmadol du, ta sansatu Dyisas nawan salu ditù di probinsya Galili, na kanton teen Filip, manan dun, “Magin ge do.”

44 Na yé gumdà Filip di banwe dnagit Bétsayda, dunan i gumdà ale Andru na Piter.

45 Na fanngabal Filip Natanyél. Na kanton teen, manan dun, “Ta teenmi i to man Mosis di ksulatan i uldin Dwata, na lè man i dademe tugad i Dwata di munan, dunan Dyisas mdà di banwe Nasarét, i ngà Dyosip.”

46 Na man Natanyél di kenen, “Nun kè fye to mdà di Nasarét?” Na man Filip di kenen, “Flal ge. Neyem.”

47 Na di kafdadongla ditù di ku Dyisas, ta teen Dyisas Natanyél, na ta manan gablà di kenen, “Too glut Dyu i to ani du là fulungan malew.”

48 Na smalek Natanyél, manan, “Kan dé ku dilèam agu?” Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Di là fa tlo Filip ge, ta sanata ge teen di dungan i kayu fig.”

49 Na man Natanyél di kenen, “Sér, ge sa Ngà i Dwata, na ge sa i Harì di Israél.”

50 Na man Dyisas di kenen, “Ftoo ge kè du mdà di kman-gu dun ta teenta ge di dungan i kayu fig? Midul fa déé i dad tnikeng nimò teenam.”

51 Na manan di dale, “Too glut i man-gu di gamu, na nun du kadang, teenyu i langit ta mgukà, na

myak na lê tufa i dad kasaligan i Dwata salu di do,
i dnagit Ngà To.”

2

I song di lunsud Kana

¹ Di gatlun du, nun song di lunsud Kana ditù di probinsya Galili. Na ditù i yê Dyisas.

² Na lêla nlak Dyisas na i dad to galan tdò, taman lê ale magin.

³ Na kanto mti i binu, ta man yêan di kenen, “Ta landè sa binula.”

⁴ Bay baling man Dyisas di yêan, “Libun, nang ge lmabet di nimògu. Là fa kel i bang kfitegu i kdatahgu.”

⁵ Na man i yêan di dad snalig, “Nimenyu balù dét dekan gamu.”

⁶ Na nun nam namuh déé galla gumkah éél du alob i dad Dyu du yé lalòla di kafaglutla. Na kat satu namuh ayé, lime ku demen nam lata i laman.

⁷ Na yé duenam man, ta man Dyisas di dad snalig ayé, “Fananòyu éél i dad namuh ani.” Na fananòla.

⁸ Na fnge man Dyisas di dale, “Mwè gamu, na bléyu di to magot i song.” Na ta banléla di kenen.

⁹ Na ta tilew i to magot i song i éél ta mbaling binu. Là sa gadèan gumdà i binu ayé. (Bay lo yé gmadè dun i dad snalig mwè i éél gine). Taman, ta tlon i lagi sansong,

¹⁰ na manan di kenen, “Yé galla nimò di dad song funala blé i binu too fye, na ku ta bong ginum i dad to, yé klola mlé i binu là too fye neman. Bay ge, ani klom baling falwà i too fye binu.”

11 Yé tnanin tnikeng nimò Dyisas du fye fiten i kdatahan, taman, ta ftoo di kenen i dad to galan tdò. Na ditù gumimòn dun di lunsud Kana di Galili.

12 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas salu di Kaper-naum, na magin i yéan, na dad flanekan, na lê man dad to galan tdò, na mnè ale ditù di Kapernaum di là mlo.

*I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)*

13 Na ta mdadong nan i fista dnagit dad Dyu Fista Du Kaglius, taman, fles Dyisas ditù di Dyérusalém.

14 Na kanto kel ditù, ta fusuk di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nun teenan dad to fabli dad safi, bilibili, na abun. Na lê sudeng déé i dad to gal sasambì filak.

15 Na mimò Dyisas fas tali, na ndalan i kdee mnè di gumnè ayé, balù i dad bilibili na i dad safi. Na lugadan dad lamisa i dad to sasambì filak, na sabulan i dad filakla.

16 Na klon blaling di dad to fabli abun, na manan, “Nebeyu lamwà i dad fabliyu ani. Nangyu fanbalung fadyan i gumnè Màgu.”

17 Na di kaklinge i dad to galan tdò ayé, ta gafaldamla i sulat di Tnalù Dwata, manan, “I kalbung nawagu i Gumnèam dminè salngad lifoh di lam nawagu.”

18 Na kanto teen dad ganlal i dad Dyu i nimò Dyisas ayé, snakekla kenen, manla, “Nun tnikeng gagaganam nimò kè du gudmilèmi dun na nun ktoom mimò ayé?”

¹⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i Gumnè Dwata ani, na lègu man fdak di lam i tlu du.”

²⁰ Na manla di kenen, “Fat falò nam fali klo mimò i Gumnè Dwata ani, na lom lè fdak di lam i tlu du?”

²¹ Bay i gumnè man Dyisas ani dunan i lawehan.

²² Na yé duenam man, kanto mték Dyisas di fati, ta gafaldam dad to galan tdò i manan ayé, na ta fantoola i gsulat di Tnalù Dwata, na i man Dyisas.

²³ Na di klo Dyisas fanak di Dyérusalém di lam i Fista Du Kaglius, nun dee dad to ftoo di kenen du mdà di kitela dad tnikeng nimòan.

²⁴ Bay Dyisas, là ti snaligan ale du ta sanan gadè i fandam i kdee dad to.

²⁵ Na balù landè tmulen kenen ku dét mnè di fandam i dad to, du ta sanan gadè i fandamla.

3

Dyisas na Nikodimus

¹ Na nun satu ganlal di dad Dyu, yé dagitan Nikodimus, na kenen satu Farisi.

² Di satu kifuh, salu kenen di ku Dyisas, na manan dun, “E Sér, gadèmi na ge i satu to tamdò mdà di Dwata, du landè to gmagan mimò dad tnikeng gambet i teenmi dini ku ise Dwata i magin di kenen.”

³ Na man Dyisas di kenen, “Too ti glut i man-gu di ge ani, na landè to mite* i Kagot Dwata ku là lèan sut samfulê.”

⁴ Na smalek Nikodimus, manan, “Dét kibò i satu to lè sut samfulê ku ta tua kenen? Landè kibòan samfulê di lam tien i yèan du fye lè man sut.”

* ^{3:3} 3:3 Ye gumtatekan gakuf.

⁵ Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i mangu di ge. Silang g fusuk i satu to di Kagot i Dwata ku sutkenen fagu di éél na di Tulus i Dwata.

⁶ Du nè sut di to, to kenen, na nè sut di Tulus i Dwata, lmalò di Tulus Dwata.

⁷ Taman, nang ge tikeng di kman-gu dun di ge, là fakay ku là lè gamu sut samfulé.

⁸ Kaflingga dun, i nus, mbal tati fiho i gusalun, lingem i lukan, bay knèan là gadè ku nè gufdun, na i gusalun. Salngad ani kdee dad to sut fagu di Tulus i Dwata.”

⁹ Na smalek Nikodimus, manan, “Det kè i kfagu na mgimò ani?”

¹⁰ Na tmimel Dyisas, manan, “Ge i satu to tamdò i dad to Israél, na làam kadì glabat ani?

¹¹ Too ti glut i man-gu di ge. Nè i gadèmi, yé tdòmi, na nè i teenmi, yé tulenmi, bay knèan sana là kaftooyu dad manmi.

¹² Ku là fantoom i ta tulen-gu di ge gablè di kagkah dini di tah tanà, dét i kibò kaftoom ku ye tulen-gu di ge i kagkah ditù di langit?

¹³ Landè ti to lmen g fusuk di langit, bay lo do dnagit Ngà To, du yé gumdàgu di langit.

¹⁴ “Di munan, tlawéng Mosis i ulad tambaga di banwe landè to mnè ditù na nketan fdatah. Na do, i dnagit Ngà To, salngad ayé kadang i kagkahgu du tlawéngla agu di kayu, na nketla agu fdatah,

¹⁵ du fye i kdee dad to ftoo di do gfunla nawa landè sen.

¹⁶ Du mdà di too kalbong nawa Dwata i kdee dad to di klamang banwe, blén i sen Ngàan du fye nè i to ftoo di kenen, là ti malmon, bay gfunan nawa landè sen.

¹⁷ Ise ku yé duen Dwata mdek i Ngàan salu di tah tanà ku falnayaman i dad to, bay falwàan ale.

¹⁸ “Na nè to ftoo di Ngà i Dwata, ta là falnayam Dwata dun, bay nè to là ftoo di kenen, ta nukum di kaflayam du là fantoon i sen Ngà Dwata.

¹⁹ Na ani duen Dwata falmaryam du ta salu dini i Salò di tah tanà, bay i dad to, knangla i Salò du yé kanbongla nawa i kifuh du tà teen i dad sasè nimòla.

²⁰ Du i to mimò sasè, knangan i Salò, na là mayèan fdadong di Salò tà teen i dad sasè nimòan.

²¹ Bay i to tluh nimòan, fdadong kenen di Salò du fye teen na i kdee dad nimòan slame mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

²² Kafnge ayé, ta mdà Dyisas na i dad to galan tdò salu di probinsya Dyudiya. Fanak kenen déé là mlo, na munyag.

²³ Na lê munyag Dyan ditù di satu tukay banwe dnagit Énon mdadong di Salim du nun bong éél ditù. Na nun dee dad to salu di kenen du fbunyag ale,

²⁴ du di du atù, là fa blanggù Dyan.

²⁵ Na di satu du, i dad to gal tdò Dyan, sgil ale i satu Dyu gablà di kafbunyag.

²⁶ Taman, ta salu ale di ku Dyan, na manla di kenen, “E Sér, gafaldamam i demem gal sgalak ditù di faltù Dyordan, dunan i galam tulen? Gal kenen munyag, na ta too dee dad to magin di kenen.”

²⁷ Na man Dyan di dale, “I to tanà, landè gaganan ku là blé Dwata dun di kenen.

²⁸ Balù gamu sa, ta lingeyu i man-gu di gamu na ise do Krayst, i Mgalék Dwata, bay dek Dwata agu muna di kenen.

²⁹ Ku nun sansong, yé gumagin i libun di demen song. Na mdà i to mnè di bleng, fatanan ktalù i lagi sansong. Na ku ta lingen, too bong i klehewan. Na do i mnè di bleng, salngad ayé ksikof i do klehew.

³⁰ Là fakay ku là midul i kenen kdatah, na do, too midul i kdanàgu.

³¹ “Ku nè mdà di langit, kenen mdatah di kdee. Nè mdà di tah tanà, lo to tanà kenen, na yé santulenán i kagkah di tah tanà. Bay nè mdà di langit, mdatah kenen di kdee.

³² Na balù ku tulenan i ta teenan na i ta lingen, bay knèan, là dee ftoo di tulenan.

³³ Bay nè to dmawat i tulenan, yé fgadèan na Dwata too ti glut.

³⁴ Na i to ta dek Dwata, lo yé manan i tnalù Dwata du là gagan bantas i kablé Dwata i Tulusan di kenen.

³⁵ Bong nawa Mà i Ngàan, taman ta fagotan di kenen i kalbung kdee.

³⁶ Na nè to ftoo di Ngà Dwata, gamdawat nawa landè sen. Bay nè i to là ftoo di Ngà Dwata, là gamdawatan nawa landè sen, bay klonto mnè di tahan i kalbut Dwata.”

4

Dyisas na i libun mdà di Samarya

¹ Ta linge dad Farisi mas dee i dad to gebe na bnunyag Dyisas di ku Dyan.

² (Bay di ktoon, ise ku Dyisas i munyag, bay i dad to galan tdò).

³ Na kanto linge Dyisas i man dad Farisi ayé, tnagakan Dyudiya, na samfulê di Galili.

⁴ Na là fakay ku là magun di Samarya.

⁵ Na manak Dyisas magu, ta kel di satu tukay banwe dnagit Sikar glam di Samarya mdadong di tanà ta blé tdohan Dyékob di ku Dyosip, i ngàan.

⁶ Na déé i sana sol éél Dyékob. Kanto ltu i du, ta sudeng Dyisas di saféd i sol éél ayé du ta mlungay magu.

⁷⁻⁸ (Bay là déé dad to gal tdò Dyisas du ta fles ale mayad knaan di lunsud). Na là mlo mdà ayé, ta nun satu libun mdà di Samarya kel di sol éél ayé du smulu. Ta man Dyisas di kenen, “Begam agu finum.”

⁹ Na tnimel i libun ayé Dyisas, manan, “Ge satu Dyu, na do satu libun mdà di Samarya. Kan kè ku mni ge éél di do?” (Yé duenan man ayé du suteh nawa i dad Dyu na i dad to di Samarya).

¹⁰ Na lê tmimel Dyisas, manan, “Ku lom gadè moon i knayè Dwata blé di ge na ku dilèam i to mni éél di ge, ta ge i baling mni di do du banléta ge éél mlé falami nawa.”

¹¹ Na man i libun ayé di kenen, “Bay Sér, landè sa wèam éél, na too mngalam i sol éél ani. Nè gumwèam dé i manam éél ayé mlé falami nawa?

¹² Yé mlé i sol éél ani di gami i gutambulmi, Dyékob. Di munan, dini galla gumwè ninumla i dad ngàan na dad lmanafan. Kan? Mas mdatah ge kè di ku Dyékob?”

¹³ Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Nè i to minum di éél ani, lê malinuman.

¹⁴ Bay nè i to minum i éél blégu, ta là lê man malinuman kel di landè sen, du i éél blégu ayé

mgimò sfut di lam i nawan na mlé kenen nawa landè sen.”

¹⁵ Na man i libun ayé di ku Dyisas, “E Sér, banlém agu éél manam ayé du fye ta là malinumgu, na fye ta là lê agu samfulê smulu dini.”

¹⁶ Na man Dyisas di kenen, “Mdà ge. Nngém yaanam, na samfulê ge dini.”

¹⁷ Na tmimel i libun ayé, manan, “Landè sa yaan-gu.” Na man Dyisas di kenen, “Too i manam ayé na landè yaanam.

¹⁸ Bay ta lime sa i kdee yaanam, na i lagi demem ani, ise yaanam. Too i manam ayé.”

¹⁹ Na man i libun ayé di kenen, “Fantoogu na ge satu tugad i Dwata.

²⁰ I dad gutambulmi, yé gumangamfùla di Dwata di bulul ani, bay gamu dad Dyu, yé manyu Dyérusalém i gumangamfù di Dwata.”

²¹ Bay man Dyisas di kenen, “Fye ku fantoom i man-gu di ge ani. Kel i du ta ise di bulul ani ku demen di Dyérusalém i gumangamfù di Mà.

²² Gamu dad to di Samarya, là dileyu i fnangamfùyu. Bay gami dad Dyu, dilemi i fnangamfumi du yé sa gumdà i kagalwà di dad Dyu.

²³ Bay fan kel i du, na ani ta dini, i dad to too dunan mangamfù di Dwata, mangamfù ale mdà di nawala na di ktoon. Ani i kfangamfù di Dwata knayè Mà di dad to mangamfù di kenen.

²⁴ I Dwata, Tulus kenen, na yé duenam man, nè i to mangamfù di kenen, là fakay ku là mangamfùan mdà di nawan na di ktoon.”

²⁵ Na man i libun ayé di kenen, “Gadègu gadini i Mgalék Dwata, i dnagit Krayst, na ku ta kel kenen,

fbatengan fgadè i kdee.”

²⁶ Na man Dyisas di kenen, “Do sa i manam ayé, dunan i ta stulen di ge ani.”

²⁷ Na kafnge ayé, ta lê kel i dad to galan tdò, na tikeng ale du ta yé demen stulen libun. Bay landè balù satu di dale gamlas smalek ku dét i knayèan, na ku dét i duenan stulen di kenen.

²⁸ Bay i libun ayé, tnagakan i namuhan, na ta samfulê di lunsud du tnuenen i dademen,

²⁹ na manan, “Flal gamu na neyeyu. Nun to ditù ta tulenan do i kdee dad nimògu. Keng kenen Krayst, i Mgalék Dwata.”

³⁰ Na ta mdà ale lamwà di lunsud ayé du salu ale ditù di ku Dyisas.

³¹ Na di lam i dad to ayé là fa kel di ku Dyisas, fakdo dad to galan tdò di kenen, manla, “Amu, beg ge kmaan.”

³² Bay man Dyisas di dale, “Nun sa do knaan i làyu gadè dun.”

³³ Na sasalek i dad to galan tdò, manla, “Keng ta nun tmunda dun knaan?”

³⁴ Na man Dyisas di dale, “Yé do knaan dunan i kimen-gu i knayè Mà, dunan i mdek do, na i kafngegu i fimòan do.

³⁵ Ise yé galyu man, ‘Fat bulen klon kel i bang kamtu?’ Bay ani man-gu di gamu. Neyeyu i dad fele du ta tagah, na ta gablè ale kantu.

³⁶ I to kamtu, nun sukéyan, na santifunan i dad ulê du fye gfunla i nawa landè sen. Na yé duenam man, i to mlah na i to kamtu, sasatu ale flehew.

³⁷ Taman, too glut i galla man, ‘Mahal i to mlah, na mahal i to kamtu.’

38 Ta dekta gamu kamtu di ise gamu fanlah. Dademe i mlah dun, bay gamu gamdawat lubayla.”

39 Na nun dee dad to ftoo di ku Dyisas mdà di lunsud ayé di Samarya du mdà di ktulen i libun ayé, du manan, “Ta tulenan do i kdee dad nimògu.”

40 Na kanto kel i dad to ayé di ku Dyisas, beg ale fakdo di kenen du fye fanak di safédla, taman fanak kenen ditù lwe butang klon.

41 Na nun fa dee dademe to ftoo di kenen du di laman fanak di banwela, gal kenen tamdò.

42 Na man i dad to di libun ayé, “I kaftoomi ise ku lo mdà di ktulenam dun di gami, bay ta toomi linge di kenen, na ta gadèmi kenen i Falwà i dad to di klamang banwe.”

I kafgulê Dyisas ngà i ganlal

43 Na kafnge lwe butang, ta mdà Dyisas mulê di Galili.

44 Yé man Dyisas, “I tugad Dwata là sa nafè i dad to dun di kenen banwe.”

45 Bay kakelan di Galili, toola kenen dnawat, du ta ale di Fista Du Kaglius di Dyérusalém, na ta teenla kdee dad nimòan ditù.

46 Na kafnge ayé, ta samfulê Dyisas di Kana di Galili, dunan i banwe gufambalingan binu i éél. Na nun satu ganlal dée nun tduk i ngàan lagi ditù di Kapernaum.

47 Na kanto linge i ganlal ayé na ta kel Dyisas di Galili fdu di Dyudiya, salu kenen di ku Dyisas na fakdo di kenen du fye gatù Dyisas di Kapernaum fye fan-gulêan i ngàan du ta fan mati.

⁴⁸ Bay man Dyisas di kenen, “Balù man ge, leg. Landè di gamu ftoo di do, silang ku teenyu i tnikeng nimògu na ilè i kdatahgu.”

⁴⁹ Bay man i ganlal ayé di ku Dyisas, “E Amu, beg ge salu gatù di lam i ngàgu là fa mati.”

⁵⁰ Na man Dyisas di kenen, “Mulê ge nan du ta mgulê i ngàam.” Na fantoo i ganlal ayé i man Dyisas di kenen, na ta mdà mulê.

⁵¹ Na di kuléan, snitong dad fasakan kenen, na manla, “Ta mgulê i ngàam.”

⁵² Taman, snalekan ale, manan, “Dét kibò du kgulê i ngàgu.” Na tmimel ale, manla, “Ta kléh i du balfabi kakah i initan.”

⁵³ Na i ganlal ayé, ta gafaldaman i kman Dyisas dun di kenen di ta kléh i du, “Ta mgulê i ngàam.” Na ta toon fantoo Dyisas, na lê magin i kdee dademen di gumnèan.

⁵⁴ Na yé galwe tnikeng nimò Dyisas, na déé gumimòan dun di Galili di kakelan fdu di Dyudiya.

5

I kafgulé Dyisas i to di Bétsata

¹ Na kafnge ayé, nun fista i dad Dyu di Dyérusalém, na salu Dyisas ditù.

² Na nun lanaw déé di Dyérusalém, na yé dagit dun di talù Hibru Bétsata. Na déé gumnè i lanaw ayé di saféd i gufusuk i dad bilibili, na nun lime dalan tufa i nun slung.

³ Na nun dee dad to milè déé sahal tdukla. Nun dad butè, na kimay, na dad to là galyak i lawehla. Na tadè ale fanak déé du fatanla i ksambug i éél.

⁴ Du slaan nun satu kasaligan i Dwata gal tufa salu di lanaw ayé, na snambugan i éél. Na di

kafnge i kasaligan smambug, nè i guna falmab, yé mgulê balù dét i tdukan.

⁵ Na nun satu to déé ta tlu falò walu fali i ta klon fandas.

⁶ Na kanto teen Dyisas kenen di gumilèan, gadèan na ta mlo nan i tduk i to ayé, na manan di kenen, “E leg, mayè ge kè mgulê?”

⁷ Na tmimel i to ayé, manan, “E Sér, landè tmabeng do falmab di éél ku ta magsambug, na di lamgu là fa gafalmab, ta gal guna i dademe.”

⁸ Bay man Dyisas di kenen, “Tadag ge, fantifasam i gumilèam, na magu ge.”

⁹ Na di kman Dyisas ayé, taddè mgulê i to ayé, na ta fantifasan i gumilèan, na ta mdà magu. Na mgimò ayé di Du Kaftud i dad Dyu.

¹⁰ Taman, man i dad Dyu di to ayé, “Du Kaftud sa ani, na là fakay di uldin Dwata gito ku nebem i gumilèam di Du Kaftud.”

¹¹ Na tmimel kenen, manan, “I to famgulê do, yé i man do, ‘Fantifasam i gumilèam na magu ge.’ ”

¹² Na snalekla kenen, manla, “Simto kè i mdek ge mebe i gumilèam na mdek ge magu?”

¹³ Bay là gadè i to ayé ku simto i famgulê dun du ta dee dad to stifun déé, na ta talgunus Dyisas mdà.

¹⁴ Bay kafnge ayé, teen Dyisas kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na manan dun, “Na ani, du ta mgulê ge, ta nang ge lê fagsalà tà lê man matnù i ksasè mkel di ge.”

¹⁵ Na ta mdà i to ayé, na tnulenan dad ganlal i dad Dyu na Dyisas i famgulê kenen.

¹⁶ Taman, tanbùla falnayam Dyisas du ta fungulèan i to ayé di Du Kaftud.

¹⁷ Bay man Dyisas di dale, “Là ftud i Màgu kenen mimò kel ani. Na yé duenam man, lê agu do mimò.”

¹⁸ Taman, too midul kayè i dad ganlal i dad Dyu meye kfagu kfatila kenen du yé fandamla, ta lwe salàan. Ise ku lo lnafaan i uldin gablà di Du Kaftud, bay di kmanan dun na Dwata kun i Màn, ta fasalngadan i kton di Dwata.

I kdatah i Ngà Dwata

¹⁹ Bay tmimel Dyisas, manan di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu na do i Ngà Dwata, landè gnagan-gu nimò ku lo do. Lo yé nimògu i teen-gu di ku Mà, na nè i nimò Mà kenen, yé lègu do nimò.

²⁰ Du mdà di kalbong nawa Mà do, galan fite di do i kdee nimòn. Na nun fa dademe i fanan fite di do i mas gamtikeng di ta muna nimòn du fye too gamu tikeng.

²¹ Du gal nték Màgu i dad mati na banlén ale nawa, lê salngad ayé, banlégu nawa ku simto i knayègu banlé.

²² Na landè nukum Mà, balù simto dun. Bay ta blén di do i kdatah mukum i kalbong kdee,

²³ du fye i kdee dad to, nafèla agu salngad kafèla di ku Mà. Ku nè to là mafè do, là lèan nafè Màgu, i mdek do.

²⁴ “Too ti glut i man-gu di gamu, na nè to flinge di Tnalùgu na ftoo di mdek do, nun nawan landè sen, na ta là kenen falnayam, du ta gifal mdà di fati salu di nawa landè sen.

²⁵ Too ti glut i man-gu di gamu. Fan kel i du, na ani ta dini, ta linge dad to mati di dad salàla i talù i Ngà Dwata. Na nè to too flinge, mlawil kenen.

²⁶ I Màgu Dwata, kenen gutambul i nawa, na ta lêan agu nimò gutambul i nawa.

²⁷ Na ta lê blé Màgu di do i kdatah na ktoo mukum du do sa dnagit Ngà To.

²⁸ Bay nang gamu tikeng di kman-gu ani, kel i du na i kdee dad mati déé di lbangla, lingela i talùgu.

²⁹ Na lamwà ale di dad lbangla, na nè dad to mimò fye, mték ale na mlawil. Na nè dad to sasè nimòla, mték ale na falnayam.

I dad tmulen gablà ku Dyisas

³⁰ “Landè gnagan-gu nimò ku lo do. Bay mukum agu lmalò di man Mà di do. Taman, tluh i kukumgu du ise ku do knayè i nimen-gu, bay i knayè Mà, du kenen i mdek do.

³¹ Na ku lo do i tmulen gablà di ktogu, balù là fantooyu agu.

³² Bay nun fa satu tmulen gablà di do, na gadègu na i kdee manan gablà di do slame glut.

³³ Gamu sa i mdek dad to di ku Dyan du fsalekyu kenen, na ta tulenan i kaglutan.

³⁴ Bay ise ku yé gusmaliggú i man dad to gablà di do, bay logu man ani du fye galwà gamu.

³⁵ Na Dyan, gambet kenen salò mneng na tmuyal di gamu, na flehew gamu là mlo di nengan.

³⁶ “Bay nun tmulen gablà di do too mdatah fa di ktulen Dyan. I dad nimò ta fimò Mà do, yé tmulen gablà di do na ilè na dek Mà agu.

³⁷ Na Mà, i mdek do, lê kenen i tmulen gablà di do. Bay gamu, là lmenyu lminge i talùan, na là lêyu lmen mite i bawehan.

³⁸ Na yé duen là mnab di nawayu i Tnalùan du là fantooyu i ta dekan.

³⁹ Na galyu ganbet i Tnalù Dwata du yé man nawayu mdà déé gamfun gamu nawa landè sen, na blaam yé tmulen gablà di do.

⁴⁰ Bay knèan, là mayè gamu salu di do du fye gfunyu i nawa.

⁴¹ Na ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad to,

⁴² bay gadègu gamu, na gadègu là kanbongyu nawa i Dwata.

⁴³ Salu agu dini fagu di dagit Mà, bay làyu agu dnawat. Bay ku nun to salu dini di kenen dagit, baling yé dnawatyu.

⁴⁴ Na yé knayèyu i kdayen i dademeyu to, bay làyu nusal kdayen mdà di too glut Dwata. Taman, landè kibòyu ftoo.

⁴⁵ Bay nangyu fandam ku do i tmulen gamu di Màgu, bay Mosis, i gumgal nawayu, yé sa tmulen gamu.

⁴⁶ Ku glut ftoo gamu di man Mosis, lê gamu ftoo moon di do du smulat Mosis gablà di do.

⁴⁷ Bay du là fantooyu i dad sulat Mosis, dét kibòyu ftoo di dad man-gu?”

6

I kafkaan Dyisas i dee dad to

(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Kafnge ayé, ta mifal Dyisas di Lanaw Galili, ku demen Tibiryas.

² Na dee dad to lmalò kenen du ta teenla i dad tnikeng nimòan, dunan i kafguléan dad to fandas.

³ Bay mnagad Dyisas di satu bulul, na sudeng ditù magin i dad to galan tdò.

⁴ Na ta mdadong nan i fista i dad Dyu dnagit Fista Du Kaglius.

⁵ Kanto tukeng Dyisas na meye, teenan i dee dad to salu di kenen. Ta manan ku Filip, “Nè gumayadto knaan gablè fkaan di kdee dad to ani?”

⁶ (Yé duen Dyisas smalek ani gine du lon tnilew Filip, du ta sanan gadè ku dét i fanan nimò).

⁷ Na tmimel Filip, manan, “Balù ku yé btas knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh du klon talbahò, là ti kat kdee dad to ani, balù ku too tukay i knaanla.”

⁸ Na lê talù satu to gal tdò Dyisas, dunan Andru, i flanek Simon Piter, na manan di ku Dyisas,

⁹ “Nun ngà lagi dini, na nun neben lime batù fan na lwe batù nalaf, bay dét gukmamu ani di kdee dad to ani?”

¹⁰ Bay man Dyisas di dad to galan tdò, “Fsudengyu i dad to ani.” (Na nun dee bnas déé). Taman, ta sudeng i dad lagi, nun dad lime libu i kdeela.

¹¹ Na ta nwè Dyisas i fan na fasalamat di Dwata, klon malel dun di dad to sudeng. Na lê salngad ayé i nimòan di nalaf. Na kmaan i kdee dad to ayé kel di kabsolla.

¹² Na kanto ale bsol, man Dyisas di dad to galan tdò, “Santifunu i lukasla tà malmo.”

¹³ Na yé duenam man, ta santifunla lukas i fan mdà di lime batù fan fkaan Dyisas di dad to ayé, na yé kdeen sfalò lwe been fnò.

¹⁴ Na kanto teen i dad to kmaan ayé i tnikeng nimò Dyisas, manla, “Ani i tugad Dwata sanfantanto dek Dwata salu di tah tanà.”

¹⁵ Na gadè Dyisas na fan ale salu di kenen du fye nwèla na gnagala nimò harìla. Taman, ta mdà kenen salu di bulul lon satu.

*I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Mark 6:45-52)*

¹⁶ Na di kasdafi du, ta salu i dad to galan tdò ditù di lanaw.

¹⁷ Na ta smakay ale aweng, na mifal ale di lanaw salu di Kapernaum. Ta kifuh nan, bay là fa kel Dyisas di dale.

¹⁸ Na ta malbang lwek mdà di kbal i nus.

¹⁹ Na kanto lime ku demen nam kilumitru i kawagla di kilil, ta teenla Dyisas, na tadè kenen magu di tah i lanaw salu di dale. Na too ale likò.

²⁰ Bay man Dyisas di dale, “Nang gamu likò du do sa ani.”

²¹ Na mdà ayé, too ale lehew fsakay kenen. Galì ale lamyalo, ta dmuung ale di gusalula.

²² Na di tmadol du, sana kfanak i dademe dad to di faltù i lanaw. Tagnèla teen na lo satu aweng déé, dunan i ta snakay dad gal to tdò Dyisas, na lêla gadè di ta kdà i dad tdòan mifal, là magin Dyisas kenen.

²³ Bay nun dad aweng mdà di banwe Tibiryas dmuung déé di saféd i gukmaan dad to i fan di ta kafnge i Amuto fasalamat.

²⁴ Na kanto teen i dad to ayé na ta là déé Dyisas na i dad to galan tdò, ta mdà ale maweng salu di Kapernaum du fanngaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

²⁵ Na kantola teen Dyisas ditù di faltù, ta snalekla, manla, “E Sér, kilen kakelam dini?”

²⁶ Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i mangu di gamu ani. Yé duenyu mngabal do du ta gamkaan gamu fan, na ta bsol gamu. Ise ku

yé duenyu mngabal do ku mdà di kaglabatyu i tnikeng nimògu.

²⁷ Nang gamu faflayam mngabal i knaan mlal mlanas, bay yé gufaflayamyu mngabal i knaan là mlanas mlé nawa landè sen. I knaan ani, yé mlé dun di gamu i dnagit Ngà To, du Dwata MÀ, ta fankahan ilè i kdatah ta blén dun.”

²⁸ Na snalekla Dyisas, manla di kenen, “Dét i nimòmi fye nimenmi knayè i Dwata?”

²⁹ Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Ani i nimò fimò Dwata gamu, ftoo gamu di dekan.”

³⁰ Taman, manla dun, “Dét i tnikeng nimòam fitem gami du fye ftoo gami di ge?”

³¹ Di munan, gamkaan i dad gutambulmi di banwe landè to mnè ditù i knaan dnagit mana salngad di ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Banolén ale knaan mdà di langit du fkaanan dale.’”

³² Bay man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, ise ku Mosis i mlé knaan atù mdà di langit, bay MÀgu i gal mlé i too knaan mdà di langit.

³³ Du yé knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit na mlé nawa di dad to di klamang banwe.”

³⁴ Taman, manla di kenen, “E Sér, sigim gami banlé i knaan manam ayé.”

³⁵ Na man Dyisas di dale, “Do sa i knaan mlé nawa. Nè i to salu di do, ta là ti bitilan, na nè i to ftoo di do, ta là malinuman.

³⁶ “Bay ta man-gu di gamu, balù ta teenyu agu, knèan sana là kaftooyu.

³⁷ Bay i kdee dad to blé MÀ di do, salu ale di do, na nè i to salu di do, là sa nang agu dun.

38 Na ise ku yé duen-gu tufa mdà di langit ku nimògu i do knayè, bay nimògu i knayè i mdek do.

39 Na ani knayèan, nang nun flanahgu balù satu di kdee dad to blén di do, du yé kayèan ku sdulègu ale nték di fulé du.

40 Du ani knayè i Màgu na kdee meye di do i Ngàan na ftoo di do, gamdawat nawa landè sen, na ntékgu ale kadang di fulé du.”

41 Mungag i dad Dyu du man Dyisas, “Do i knaan tufa mdà di langit.”

42 Manla, “Ise kenen kè Dyisas, i ngà Dyosip? Dilèto sa màan na yéan. Na kan ku manan kenen tufa mdà di langit?”

43 Na yé duenam man, man Dyisas di dale, “Nang gamu sigi mungag.

44 Landè to gsalu di do silang ku MÀ, i mdek do, mebe kenen, na do i mték dun di fulé du.

45 Ta smulat i dad tugad i Dwata, manla, ‘I kdee dad to, tdò Dwata ale,’ taman, nè i to flinge na gamwè tdò mdà di ku MÀ salu di do.

46 Na ise ku yé kayègu man ku ta nun to lmen mite ku MÀ, du lo do i mdà di Dwata i ta mite ku MÀ.

47 Too ti glut i man-gu di gamu, nè i ftoo, nun nawan landè sen.

48 Do sa i knaan mlé nawa.

49 I dad gutambulyu, kmaan ale mana di banwe landè to mnè ditù, bay knèan mati ale.

50 Bay mahal i knaan tufa mdà di langit, du nè i to kmaan dun, là sa matin.

51 Do sa i knaan tufa mdà di langit, i mlé nawa. Na nè i to kmaan i knaan ani, mlawil kel di landè sen. Na yé knaan blégu dunan i lawehgu du fye

mlawil i dad to di klamang banwe.”

⁵² Na yé gumdàan too minit kasbalew i dad Dyu, manla, “Dét kibò i to ani mlé di gito i lawehan du knaanto?”

⁵³ Na man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, ku là knaanyu i ungad i dnagit Ngà To, na ku là ninumyu i litèan, là gamdawat gamu nawa.

⁵⁴ Bay nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, ta nun nawan landè sen, na ntékgu kenen di fulé du,

⁵⁵ du i ungadgu too glut knaan, na i litègu too glut ninum.

⁵⁶ Na nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, mnè kenen di do na lê agu mnè di kenen.

⁵⁷ Yé mdek do Mà, dunan gutambul i nawa, taman, lê nun nawagu mdà di kenen. Na nè i to kmaan do, nun nawan fagu di do.

⁵⁸ Yé knaan mdà di langit. Là ti salngadan di mana knaan i dad gutambulyu di munan du balù kmaan ale, knèan mati ale. Bay nè i to kmaan i knaan man-gu ani, mlawil kel di landè sen.”

⁵⁹ Yé man Dyisas di katdòn di gumnè gal gusti-fun i dad Dyu di Kapernaum.

I dad talìan mlé nawa landè sen

⁶⁰ Na kanto lingé dademe dad to gal tdò Dyisas i manan ayé, manla, “Too blat kastulen ani, na too mlimah dmawat dun.”

⁶¹ Tadèan gadè na mungag ale gablè di manan gine, na manan di dale, “Kan? Gamfatno nawayu kè i man-gu ani?

⁶² Kaflingga dun, ku teenyu agu, i dnagit Ngà To magket samfulê di gumdàgu, sana katno i nawayu fa?

⁶³ Lo i Tulus Dwata gamlé nawa, ise ku gnagan i dad to. I dad tnalù man-gu di gamu, mdà di Tulus i Dwata, na gamlé lawil.

⁶⁴ Bay nun dademe di gamu là ftoo.” (Yé man Dyisas du mdà di kagatbùan, ta sanan gadè ku simto i dad to là ftoo di kenen, na ku simto i fan makal kenen di fati).

⁶⁵ Na lê kenen talù, manan, “Yé duen-gu man di gamu landè to gsalu di do silang ku kdàan di ku Mâ.”

⁶⁶ Taman, dee dad to galan tdò tmagak kenen, na ta là magin ale di kenen.

⁶⁷ Na yé duenam man, snalek Dyisas i sfalò lwe, manan, “Na, gamu? Léyu agu tnagak kè?”

⁶⁸ Na tmimel Simon Piter, manan di ku Dyisas, “Amu, landè dademe gusalumi ku là di ge, du ge gumdà i dad tnalù mlé nawa landè sen.

⁶⁹ Ta ftoo gami, na ta gadèmi na ge i Mtiu mdà di Dwata.”

⁷⁰ Na man Dyisas di dale, “Do i malék gamu dad sfalò lwe, bay knèan i satu di gamu nun busawan.”

⁷¹ Yé manan ani Dyudas, satu di dad sfalò lwe, i ngà Simon Iskariyot, i fan makal ku Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan

¹ Kafnge ayé, lanngab Dyisas i probinsya Galili. Ta là mayèan lamngab di Dyudiya du fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu du kayèla fnati.

² Na ta mdadong nan i kimò dad Dyu Fista i dad Slung.

³ Na yé duenam man, stulen i dad flanekan di kenen, manla dun, “Tnagakam i banwe ani, na

salu ge ditù di Dyudiya du fye teen i dad to galam tdò i dad tnikeng nimòam.

⁴ Du ku nun to knayèan dilè i dad to, là ti bunin i dad nimòan. Na ge, du gaganam mimò i kdee dad tnikeng ani, fitemi i kgaganam di klamang banwe.”

⁵ (Yé man dad flanekan du là fa ftoo ale di kenen).

⁶ Bay man Dyisas di dale, “Là fa kel i bang kfitegu i kdatahgu. Bay gamu, balù dét oras fakayyu nimò i knayèyu.

⁷ I dad to nfun i banwe ani, là nang nawala gamu, bay do i knangla du sigigu fite di dale i ksasè i dad nimòla.

⁸ Muna gamu gatù nan di fista. Là tayò agu do gatù du là fa kel i banggu.”

⁹ Di kafngén man ayé, ftagak kenen déé di Galili di là mlo.

Iksalu Dyisas di Fista i dad Slung

¹⁰ Kanto gatù i dad flanekan di fista, yé klo Dyisas lê salu gatù, na là toon fgadè dun.

¹¹ Bay fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu déé di fista, na too ale smalek, manla, “Ta nè gumnè Dyisas?”

¹² Na nun dee dad to déé sutab gablà ku Dyisas. Yé man dademe, “Fye kenen to,” bay man dademe, “Ise glut ayé, bay lon fan-gaw i dad to.”

¹³ Bay landè to mlas tmulen i fandaman gablà ku Dyisas, du likò ale di dad ganlal i dad Dyu.

¹⁴ Na mdadong di kagatngà i fista, salu Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, du tamdò.

¹⁵ Na too tikeng i dad ganlal i dad Dyu, na manla, “Kan ani ku too gmadè i to ani, na blaam landè skulan?”

¹⁶ Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku do gumdà i tdògu, bay yé gumdàan di Dwata, i mdek do.

¹⁷ Du nè to mayè mimò knayè i Dwata, gadèan ku nè gumdà dad tdògu, ku mdà di Dwata, ku demen lo mdà di do kto.

¹⁸ Du nè to talù mdà di kenen kto, yé kayèan ku dag i dad to kenen. Bay i to mayè ku magdayen i mdek dun, gsalig na là ti tmulenan kéng.

¹⁹ Dunan sa, Mosis i mlé gamu i uldin Dwata, bay landè satu di gamu mimen dun. Kan ku nusalyu agu fnati?”

²⁰ Na tmimel i dad to ayé, manla, “Keng ta nun busawam. Simto kè i musal fmati ge?”

²¹ Na tmimel Dyisas, manan dale, “Lo satu i tnikeng nimògu, bay ta too ti tikeng i kdeeyu.

²² Ta dek Mosis gamu fimò ilè di laweh i dad ngàyu lagi, bay blaam ise kenen i too gumdàan, bay mdà di dad gutambulyu. Taman, galyu fimò ilè di laweh i dad ngàyu, balù di Du Kaftud.

²³ Ku fimò gamu ilè di dad ngàyu di Du Kaftud mdà di kimenyu i uldin Mosis, kan ku lanbutyu agu di kafgulêgu i satu to di Du Kaftud?

²⁴ Ta nang gamu mukum mdà di teen i matayu. Yé fye ku glalò di too glut kukum.”

²⁵ Na stulen dademe to déé di Dyérusalém, manla, “Sawe dunan ani i to fanngaballa du knayèla fnati.

²⁶ Bay neyeyu. Ta talù kenen di bleng i dad to, na landè talù balù satu ku kamnang dun. Keng ta gadè dad ganlalto na kenen i Mgalék Dwata?

²⁷ Bay ku ta kel i Mgalék Dwata, landè to gmadè ku nè gumdàan, bay to ani, gadèto i gumdàan.”

²⁸ Na di katdò Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, falbongan i talùan, manan, “Ta tooyu agu dilè kè, na ta tooyu gadè ku nè gumdàgu? I ksalugu dini, ise ku mdà di do knayè. I mdek do, too glut kenen, bay là dnilèyu dun.

²⁹ Bay do, dilègu kenen du kenen sa i gumdàgu na kenen i mdek do.”

³⁰ Taman, tilewla kamfè kenen, bay landè gaganla nimò du là fa kel i bangan.

³¹ Dee dademe to ftoo di kenen, na manla, “Di kakel i Mgalék Dwata, là ti midul i dad tnikeng nimòn di nimò i to ani.”

Fanlafakfè Dyisas

³² Na linge dad Farisi i ksutab i kdee dad to gablà ku Dyisas. Taman, i dad Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, mdek ale dad sundalu du kanfèla Dyisas.

³³ Yé duenam man, man Dyisas di dad to stifun déé, “Ta là mlo i knègu di safédyu du ta fan agu samfulè di mdek do.”

³⁴ Na ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knéan là teenyu agu, du là ti gafat gamu di gusalugu.”

³⁵ Taman, sasalek dad ganlal i dad Dyu, manla, “Nè fan gusalu i to ani kè du manan là teento dun? Keng salu ditù di banwe i dad Grik gumnè i dademe Dyu du lê tamdò di dad to ise Dyu.

³⁶ Du yé sa manan gine, ‘Ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knéan là teenyu agu, du là gafat gamu di gusalugu.’ Dét i kayèan man ayé?”

Éél mlé nawa

³⁷ Na i gusen du di fista ayé, yé too mabtas du. Na di du ayé, tadar Dyisas, na falbongan i talùan, manan, “Nè to malinum, salu di do na minum.

³⁸ Du ani gsulat di Tnalù Dwata, ‘Mdà di nawa i to ftoo di do, samfut di kenen éél mlé nawa.’ ”

³⁹ (I éél manan ayé dunan i guflingen di Tulus Dwata ta fan gdawat i dad to ftoo di kenen. Bay di du atù, là fa gablé i Tulus Dwata du là fa too gdawat Dyisas i kdatahan).

Masgalel fandam i dad to gablà ku Dyisas

⁴⁰ Na dee dad to lminge i man Dyisas ayé, manla, “Dunan ani Tugad i Dwata sanfatanto.”

⁴¹ Na man dademe, “Ani i Mgalék Dwata.” Bay man dademe, “I Mgalék Dwata, ise ku mdà di Galili,

⁴² du yé ta gsulat di Tnalù Dwata na i Mgalék Dwata i satu bel Harì Dabid, na yé gusutan di Bétléhém, dunan i lunsud gumnè Dabid di munan.”

⁴³ Taman, sahal fandam i dad to gablà ku Dyisas,

⁴⁴ na mayè dademe to kamfè kenen, bay landè gagana nimò.

⁴⁵ Na samfulê i dad sundalu di dad Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na snalek i dad ganlal ale, manla, “Kan ku là nebeyu dun dini?”

⁴⁶ Na tmimel i dad sundalu ayé, manla, “Landè to lmen talù salngad kenen.”

⁴⁷ Na smalek dad Farisi, manla, “Kan kè? Ta lê gamu mafgaw?

⁴⁸ Ta nun kè gadèyu to mdà di dad ganlal i dad Dyu, ku demen mdà di dad Farisi ku ftoo di kenen?

⁴⁹ Landèan, bay lo yé ftoo di kenen i dad to là gmadè i uldin Dwata fagu di ku Mosis, taman, falnayam Dwata ale.”

⁵⁰ Na déé Nikodimus, i satu Farisi i ta salu di ku Dyisas di munan. Manan,

⁵¹ “Bay di dad uldin Dwata di gito, silang nukum satu to ku ta lingeto i dad tdòan, na ku ta teento i dad nimòan.”

⁵² Bay tmimel ale, manla di kenen, “Kan? Lê ge mdà di Galili kè? Toom bnasa i ta gsulat di Tnalù Dwata du fye gadèam na landè tugad i Dwata ku mdà di Galili.”

8

I libun lmafà yaanan

¹ Na kafnge ayé, kat satu to ta mdà mulê. Bay Dyisas, salu kenen ditù di Bulul Olib.

² Kanto mték flafus di tmadol du, samfulê Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata. Na nun dee dad to salu di kenen, na yé duenam man, ta sudeng du tdòan ale.

³ Na di laman tamdò, ta kel dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na i dad Farisi, na nebela di ku Dyisas i satu libun gumahla di klapaan i yaanan di satu lagi, na ftadagla di bleng i dad to.

⁴ Na manla di ku Dyisas, “E Sér, ta gumahmi i libun ani di satu lagi.

⁵ Di uldin Dwata fagu di ku Mosis di gito, manan ndak batu i mimò salngad ani kel di kfatin. Na dét i ge man?”

6 Manla ayé du limanla ku Dyisas, fye nun gumdàla tmifù kenen. Bay baling lkatot Dyisas, na smulat di tanà, gnamitan i tnalòan.

7 Bay sana ktadagla déé du sigi ale smalek fa, na yé duenam man, ta lê tadar Dyisas, na manan di dale, “Nè i to landè salà di gamu, yé muna mdak dun batu.”

8 Na lê kenen lkatot, na smulat di tanà.

9 Na kantola linge i man Dyisas ayé, sginut ale mdà. Yé muna mdà i dad tua, klo i dademe. Na ta lo yé tagak déé Dyisas na i libun ayé.

10 Na ta lê tadar Dyisas na manan di libun ayé, “E bì, ta nè gumné i dad to mayè falmayam ge? Ta landè tagak kè?”

11 Na tmimel i libun ayé di ku Dyisas, manan, “Ta landèan, Sér.” Na man Dyisas di kenen, “Ku yé, balù do, là sa falnayamta ge. Mulê ge na ta nang ge mimò salà.”

Dyisas i Salò mneng di klamang banwe

12 Na lê talù Dyisas di dad to stifun déé, manan, “Do i Salò mneng di dad to di klamang banwe. Nè i to lmalò di do, là sa magun di gukmifuhan, bay ta déé di kenen neng i Salò mlé nawa.”

13 Taman, man dad Farisi di ku Dyisas, “Lom satu tmulen gablà di ktom. Là gablà fantoo dun.”

14 Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Balù ku logu satu i tmulen gablà di ktogu, slame glut i kdee tulen-gu du gadègu i gumdàgu na i gusalugu. Bay gamu, là gadèyu i gumdàgu na i gusalugu.

15 Ku mukum gamu, yé gufdàyu dun di kfagu i to tanà, bay do, landè nukumgu, balù simto.

¹⁶ Bay ku do i mukum, tadè i kukumgu, du ise ku logu satu i mukum, bay lwe gami Mà, i mdek do.

¹⁷ Na ta gsulat di uldin ta blé Dwata di gamu na ku masalngad i tulen lwe to, glut i tulenla.

¹⁸ Tmulen agu gablà di ktogu, na Mà i mdek do, lê kenen tmulen gablà di do.”

¹⁹ Taman, too ale smalek, manla, “Nè gumnè i Màam?” Na tmimel Dyisas, manan, “Là dilèyu agu, na là lèyu dilè Mà, du ku ta dilèyu agu, lèyu dilè Mà.”

²⁰ Man Dyisas i kdee ani di katdòn di lam Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata di gugkah i galla guftatek filak blé di Dwata. Bay blaam, landè to gamkfè dun du là fa kel i bangan.

Langit i gumdà Dyisas

²¹ Na lê man Dyisas di dad Dyu, “Nun du, mdà agu, na fanngabalyu agu, na mati gamu di kagsalayu. Yé duenam man, là gafat gamu di gusalugu.”

²² Yé duenam man, sasalek i dad ganlal i dad Dyu ayé, manla, “Dét gumtatek i manan ayé, ‘Là gafat gamu di gusalugu?’ Kan? Fan kenen mikat lial kè?”

²³ Na man Dyisas di dale, “To tanàyu gamu, bay do, yé gumdàgu di tah langit. Yé gumdàyu di banwe ani, bay do, ise.

²⁴ Yé duen-gu man di gamu na mati gamu di kagsalayu. Na too gdohò ayé ku là fantooyu na ‘Do sa Dunan Do.’ ”

²⁵ Na toola kenen snalek, manla, “Simto ge kè?” Na tnimelan ale, manan, “I ta sanagu tulen di gamu sa di muna.

²⁶ Dee fa kayègu man na nukum di gamu. Bay too glut i mdek do, na nè i lingegu di kenen, yé tulen-gu di dad to di tah tanà.”

²⁷ Na là glabatla na yé manan di dale i Màn.

²⁸ Na lê talù Dyisas, manan dale, “Ku ta nketyu agu, i dnagit Ngà To, yé kloyu gmadè na ‘Do sa Dunan Do,’ na lêyu gadè na landè nimògu di logu satu, na lo yé tulen-gu i tdò Mà do.

²⁹ Na fikit di do i mdek do. Là ti bayàan agu di logu satu, du yé nimògu i gamflehew kenen.”

³⁰ Nun dee to lminge i dad manan ta ftoo di kenen.

I ktoon mlé kagalwà

³¹ Taman, man Dyisas di dad to ftoo di kenen, “Ku fkahyu di nawayu i Tnalùgu, na nimenu, ta mbaling gamu dad to tdògu.

³² Na gadèyu i kaglut, na i kaglut falwà gamu di kagfasakyu.”

³³ Bay manla di kenen, “Dad bel Abraham gami, na landè lmen fmasak gami. Kan ku manam galwà gami di kagfasakmi?”

³⁴ Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, nè to gamsalà, fasak i salà.

³⁵ I fasak, là ti glaman di familya, bay i ngà, glam kenen kel di landè sen.

³⁶ Yé duen-gu man ku yé mlé gamu kagalwà Ngà i Dwata, too ti glut galwà gamu.

³⁷ Gadègu na gamu i dad bel Abraham, bay knèan tooyu agu kayè fnati du là mnab i Tnalùgu di gamu.

³⁸ Yé man-gu i fite Mà do, bay yé nimòyu gamu, i man màyu gamu.”

39 Na manla di ku Dyisas, “Abraham sa i gutambulmi.” Bay man Dyisas di dale, “Ku glut gamu dad bel Abraham, ta lalòyu moon i dad nimòan.

40 Yé logu nimò tulen-gu gamu i kaglut mdà di Dwata, bay blaam kayèyu agu fnati. Bay ise yé sa i nimò Abraham kenen.

41 Yé duenam man, salngad nimòyu màyu.” Na manla di kenen, “Ise gami ngà magu dungan, bay lo satu i Màmi, dunan Dwata.”

42 Bay man Dyisas di dale, “Ku glut, na Dwata Màyu, ta kanbongyu agu nawa du salu agu dini mdà di Dwata. I ksalugu dini, ise do knayè, bay dekan agu.

43 Dét i duenyu là galmabat i tdògu? Yé duenan du là flinge gamu di man-gu.

44 Du dad ngà gamu i màyu Satanas, na yé galyu nimen i sasè knayè màyu. Mdà di kagatbùan, sigi kenen manò, na là lmenan msen i kaglutan du landè sa kaglut déé di kenen. Ku tmulen kéng, lon lalò i kenen kagkah du sigi tmulen kéng, du kenen gutambul i kdee kéng.

45 Bay do, yé tulenta gamu i kaglutan, na yé duenam man, là fantooyu agu.

46 Nun di gamu kè lmen mite do gamsalà? Ku yé man-gu i kaglutan, kan ku là ftoo gamu di do?

47 I ngà Dwata, flinge di Tnalù Dwata. Bay gamu, ise gamu dad ngà Dwata, na yé duenyu là flinge.”

Dyisas na Abraham

48 Na lê tmimel i dad Dyu, manla, “Là kè glut i manmi na yé gumdàam di Samarya, na nun busawam?”

⁴⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Landè busawgu do. Di kaglutan, galgu nafè Mà, bay balingyu agu too fyà.

⁵⁰ Ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad to. Bay yé knayè i Dwata ku dnayen i dad to agu, na kenen sa i mukum.

⁵¹ Na too ti glut i man-gu di gamu. Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu, là matin.”

⁵² Bay man i dad Dyu di kenen, “Ani ta too mbateng di gami na nun busawam. Ta mati Abraham na i dad tugad i Dwata di munan, bay knèan, balingam man, ‘Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu, là matin.’

⁵³ Kan? Mdatah ge di ku Abraham, i gutambulmi? Ta mati kenen na i dad tugad Dwata. Di fandamam, simto ge kè?”

⁵⁴ Na man Dyisas di dale, “Ku do dmayen i ktogu, landè btasan. Bay yé dmayen do Mà, i manyu Dwatayu.

⁵⁵ Là ti dilèyu kenen, bay do, dilègu. Ku yé man-gu là dilègu dun, ta tmulen agu kéng gambet gamu. Bay di kaglutan, dilègu kenen, na nimen-gu Tnalùan.

⁵⁶ I gutambulyu Abraham, lehew kenen mite i du ksalugu dini. Na di kiten dun, too kenen lehew.”

⁵⁷ Na man i dad Dyu di kenen, “Là fa gafat ge lime falò fali, na yé manam ta teenam Abraham?”

⁵⁸ Na man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, di là fa sut Abraham ta sana Do sa i Dunan Do.”

⁵⁹ Yé duenam man, mulut ale batu du ndakla kenen. Bay salbuni Dyisas, na tnagakan i Gumnè

Gumangamfù di Dwata.

9

Ikafgulê Dyisas i lagi butè

¹ Na di lam Dyisas magu, nun teenan satu lagi butè mdà di ksutan.

² Na smalek i dad to gal tdò Dyisas, manla, “E Sér, dét duen i to ani sut butè? Simto gamsalà, kenen ku dad tuan?”

³ Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku yé duenan sut butè ku mdà di salàan ku demen mdà di salà i dad tuan. Bay yé duenan du fye teen i kaltulus Dwata fagu di kenen.

⁴ Di tlabo mdu, tooto nimò i fimò mdek do, du ku ta kel i kifuh, ta landè kibòto mimò.

⁵ Di lamgu dini di tah tanà, do i Salò mneng di klamang banwe.”

⁶ Na kafnge Dyisas man ayé, dmulà kenen di tanà, na sanboolan tanà i dulàan mimò fitak, na lunalan di mata i to butè ayé.

⁷ Na dekan i butè, manan, “Mdà ge, na flauf ge di Lanaw Silom.” (Yé gumtatek Silom, “Mdek.”) Na ta mdà i to ayé, na flauf. Na di kuléan, ta mite kenen.

⁸ Mdà i dademen saldan na i dad to gal mite dun mni di laman là fa mite, kantola teen kenen, manla, “Ise ani to gal sudeng na mni?”

⁹ Na man dademe, “Hee, dunan sa ayé.” Bay man dademe, “Ise kenen, bay lo salngad bawehla.” Bay man i to ayé, “Dunan, do sa.”

¹⁰ Taman, snalekla kenen, manla, “Dét i duenam ta mite?”

¹¹ Na tmimel kenen, manan, “Satu lagi, yé dagitan Dyisas, mimò kenen fitak, na lunalan di

matagu, na dekan agu flauf di Silom. Na kantogu flauf, ta mite agu.”

¹² Na lêla kenen snalek, manla, “Ta nè gumnè i to manam ayé?” Na manan di dale, “Wanta. Ta là gadègu dun.”

Iksalek i dad Farisi gablà di kgulê i to butè

¹³ Kafnge ayé, nebela i to ayé salu di dad Farisi.

¹⁴ Na yé du Dyisas mimò i fitak du fan-gulêan i to butè dunan i Du Kaftud i dad Dyu.

¹⁵ Taman, lê smalek i dad Farisi i gumdàan mite, na manan di dale, “Lnunalan fitak i matagu, na flauf agu, na ani ta mite agu.”

¹⁶ Na yé man i dademe dad Farisi déé, “Ise mdà di Dwata i lagi ayé, du là nimenan i uldin Dwata gablà di Du Kaftud.” Bay yé man dademe, “Dét kgagan i to gamsalà mimò tnikeng salngad ani?” Na là salngad fandam i dad Farisi gablà ku Dyisas.

¹⁷ Na kafnge ayé, lêla snalek i to ayé, manla, “Dét i gmanam gablà di kenen du ta manam sa kenen famgulê i matam?” Na tmimel kenen, manan, “Kenen sa satu tugad i Dwata.”

¹⁸ Bay là ftoo dad ganlal i dad Dyu ku i to ayé tagnè butè, bay ani ta mite, silang ta fngéla i dad tuan.

¹⁹ Na snalekla i dad tuan, manla, “Ani kè i ngàyu, i manyu tagnè butè mdà di ksutan? Kan ani ku ta mite?”

²⁰ Na tmimel dad tuan, manla, “Glut ngàmi kenen, na glut sut butè,

²¹ bay i gumdàan mite, là gadèmi dun. Na là gadèmi ku simto i famgulê dun. Fye ku kenen

i snalekyu du ta bong kenen, na fulung tmimel gablà di kton.”

²² Yé duen i dad tuan tmimel gambet ayé du likò ale di dad ganlal i dad Dyu du ta sansatula i nawala di kmanla dun, na ku nè i to man dun na Dyisas i Mgalék Dwata, ta là dnilèla dun mimbro di gumnè gustifun i dad Dyu.

²³ Na yé duen i dad tuan man dun gine, “Ta bong kenen. Fye ku kenen i snalekyu.”

²⁴ Na yé duenam man, ta lêla tlo i to ayé, manla dun, “Tulenam i kaglutan di kanfe Dwata, du gadèmi i to ayé lo satu to gamsalà.”

²⁵ Na tmimel i to ayé, manan, “Là gadègu ku gamsalà kenen ku demen là. Lo yé gadègu, di munan butè agu, bay ani ta mite agu.”

²⁶ Na lêla kenen snalek, manla, “Dét i nimòan di ge? Dét i kibòan mukà matam?”

²⁷ Na tmimel kenen, manan di dale, “Ta tulenta gamu sa, bay là flinge gamu. Dét duenyu lè mayè flinge? Kan? Mayè gamu mgimò dad tdòan?”

²⁸ Na mdà di kalbutla, ta nadoya kenen, manla, “Ge i satu tdòan, bay gami i dad tdò Mosis.

²⁹ Gadèmi ta talù Dwata di ku Mosis, bay i to ayé, balù i gumdàan, là gadèmi dun.”

³⁰ Na tmimel i to ayé, manan, “Too tnikeng ani sa, du là gadèyu i gumdàan, bay ta nukàan i matagu.

³¹ Na gadèto i Dwata, là falninge i dad to gamsalà, bay lo yé falninge i dad to mafè kenen, na lmalò di knayèan.

³² Mdà di kagatbù i banwe, landè lmento linge ku nun gmagan mukà mata i to sut butè.

³³ Landè gnagan i to ani nimò, ku là mdàan di Dwata.”

³⁴ Na manla di kenen, “Tagnè ge too gamsalà mdà di ksutam, na là gtenan ku ge tamdò gami.” Na ta falwàla kenen mdà di gumnè gustifun i dad Dyu.

³⁵ Na ta linge Dyisas na ta falwàla i to ayé mdà di gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanton teen kenen, ta snalekan, manan dun, “Fantoom kè i Ngà To?”

³⁶ Na tmimel kenen, manan, “Sér, tulenam do ku simto kenen du fye ftoo agu di kenen.”

³⁷ Na man Dyisas di kenen, “Ta teenam sa Ngà To, du dunan i demem stulen ani.”

³⁸ Na manan di ku Dyisas, “Fantoota ge, Amu,” na mangamfù kenen di kanfe Dyisas.

³⁹ Na man Dyisas, “Salu agu dini di tah tanà du mukum. Nè i to là mite, tnabenggu kenen fye mite. Bay nè i to man nawan ta mite, bnutègu.”

⁴⁰ Na nun dademe Farisi magin di to ayé, na kantola linge i man Dyisas ayé, ta manla di kenen, “Kan? Lê gami butè?”

⁴¹ Na man Dyisas di dale, “Ku too glut butè gamu, landè moon salàyu. Bay du manyu mite gamu, taman sana knun salàyu.

10

I fléd gablà di to mifat dad bilibili

¹ “Too ti glut i man-gu di gamu, nè to là magu di bà takab i kukub dad bilibili, bay baling mkef, i to ani tmaku na tulisan.

² Bay i to fusuk di bà takab i kukub dad bilibili, kenen mifat dale.

³ Na mdà i to mantay takab, nukàan du fasusukan i to mifat dad bilibili. Na falninge dad bilibili i talùan, na tlon dagit i kat satu bilibili, na nalakan ale lamwà.

⁴ Na di kalakan dale lamwà, mnè kenen tukè munala, na tmadol dad bilibili ani di kenen, du ta dilèla sa i talùan.

⁵ Bay là ti tmadol dad bilibili ani di mahal to, bay baling ale milah du là dilèla i talùan.”

⁶ Yé fléd tulen Dyisas di dad to, bay knèan là glabatla i gumtatekan.

⁷ Taman, ta lê talù Dyisas di dale, manan, “Too ti glut i man-gu di gamu, na do sa bà takab kukub i dad bilibili.

⁸ I kdee dad muna di do salu dini, dad tmaku na tulisan. Taman, là falninge dad bilibili i talùa.

⁹ Do sa bà takab du nè to fusuk fagu di do, galwà di dad salàan. Fusuk kenen, na lamwà di kukub du fye mite gumatéban.

¹⁰ Yé duen i to tmaku salu dini du tmaku, na fmati, na falmo. Bay do, salu agu dini du fye gamdawat dad to i nawa too fnò.

¹¹ Do i fye mifat dad bilibili du i fye mifat, gatlagad mlé i kton di fati du mdà di dad bilibili.

¹² I to snukéy mifat dad bilibili na ise kenen mfun dale, di kitén i tuyun salu di dad bilibili, milah na tnagakan ale. Taman, nakét i tuyun ale, na sanbalétan ale.

¹³ Yé duenan milah du lo kenen snukéy, na là mabtas i dad bilibili di kenen.

¹⁴⁻¹⁵ Do i fye mifat dad bilibili. Ku nè kasdilèmi Mà, salngad ayé kasdilèmi dad bilibili, na gatlagad agu mlé i ktogu di fati du mdà di dale.

¹⁶ Lê nun fa dademe bilibiligu, là fa dini ale di lam kukub ani. Yé duenam man, toogu ale lê nebe dini du nifatgu ale. Na flinge ale di talùgu, na mgimò ale lo satu lumbuk, di lo satu mifat dale.

¹⁷ Na bong nawa Mà do, du gatlagad agu mlé i ktogu di fati du fye lègu gdawat samfulê.

¹⁸ Landè to gmagan fmati do, bay tadègu tangaad mlé i ktogu di fati. Nun kdatahgu mlé dun, na lê nun kdatahgu mawì dun, du ani i dek Mà do.”

¹⁹ Kanto linge dad Dyu i man Dyisas ayé, ta lê sahal i fandamla.

²⁰ Dee di dale i man dun, “Nun busawan, na ta book. Kan ku flinge gamu di kenen?”

²¹ Bay yé man dademe, “I to nun busaw, ise gambet ayé i talùan. Na landè kibò i busaw famgulè i dad butè.”

I là kaftoo dad Dyu di ku Dyisas

²² Nun satu fista dnagit Kaftiu i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di Dyérusalém, na gaslà di dangan i katno.

²³ Na salu Dyisas di gumnè ayé, na lmalan magu di Balkun Solomon déé.

²⁴ Na salnibut dad Dyu Dyisas, na manla di kenen, “Kilen kè ktulenam gami i kaglutan? Ku ge i Mgalék Dwata, fbatengam di gami.”

²⁵ Na tmimel Dyisas, manan, “Ta tulen-gu sa di gamu, bay knèan là ftoo gamu di do. I dad nimògu di dagit Mà, yé tmulen gablà di do.

²⁶ Bay là sa ftoo gamu du ise gamu dad bilibiligu,

²⁷ du i dad bilibiligu, falningela i talùgu, na dilègu ale, na tmadol ale di do.

²⁸ Na banlégu ale nawa landè sen, na là ti malmo ale, na landè gamlad dale mdà di lam falelgu.

²⁹ Mà i mlé dale di do, na too kenen mdatah di kdee, na landè gamlad dale mdà di lam falelan.

³⁰ Mà na do, lo satu.”

³¹ Taman, lê mulut dad Dyu batu du dakla ku Dyisas.

³² Bay man Dyisas di dale, “Ta dee fitegu di gamu i dad fye nimò ta dek Mà do. Nè kè di dad nimò ani gumdàyu mdak do batu?”

³³ Na tmimel dad Dyu ayé, manla di kenen, “Ise ku dad fye nimòam i duenmi mdak ge. Bay yé salàam nladam i kdatah Dwata, du lo ge to, na fasalngadam i ktom di kenen.”

³⁴ Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta fsulat Dwata fagu di satu tugadan, manan, ‘Gamu i dad dwata.’

³⁵ Gadèto na là gsalà i Tnalù Dwata. Ku yé katlon dad to gumlén i Tnalùan dad dwata,

³⁶ na kan ku manyu gablà di do i Mgalék Mà na i dekan dini di tah tanà, na nladgu kdatah i Dwata di logu kman dun do Ngà Dwata?

³⁷ Taman, nang gamu ftoo di do ku làgu nimò i dad nimò Mà.

³⁸ Kabay ku ta nimògu i kdee ayé, fantooyu i dad nimògu fye gadèyu na Mà mnè di do, na do, mnè agu di ku Mà.”

³⁹ Na lêla kanfè moon Dyisas, bay lamwà kenen di blengla.

⁴⁰ Na ta lê mdà Dyisas mifal di Dyordan, dunan i gumunyag Dyan di muna, na mnè kenen ditù di là mlo.

⁴¹ Na nun dee dad to salu di kenen, na manla, “Landè tnikeng nimò Dyan di munan, kabay i

kdee tulenan gablà di to ani, slame glut.”

⁴² Na too dee dad to ditù ftoo di ku Dyisas.

11

I kfati Lasarus

¹ Na nun to fandas, yé dagitan Lasarus mdà di Bétani, i lunsud Marta na Méri, i flanekan.

² Dunan ani i Méri mkok fye bun di bli Dyisas, na nifun wakan. Na kenen sa i libun Lasarus.

³ Taman, ta febe Méri na Marta i tulen ani di ku Dyisas, “Fandas i flanekam toom deme sakdo.”

⁴ Na kanto linge Dyisas ayé, manan, “Ise yé gukel i fdas ani ku fati, bay yé gukelan ani du fye magdayen i Dwata, na lê magdayen Ngà i Dwata fagu dini.”

⁵ Kando Dyisas Marta na Méri na Lasarus.

⁶ Kanton linge fandas Lasarus, funan baling fanak déé lwe butang klon gatù di dale.

⁷ Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan tdò, “Samfulê ato di Dyudiya.”

⁸ Bay man dad to galan tdò di kenen, “Sér, falami ani kayè i dad Dyu mdak ge batu. Na kan ku kayèam samfulê ditù?”

⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé sa galyu man sfalò lwe oras di sdu? Taman, i to magu di mdu, là ti gsungkulans* du malwa sa.

¹⁰ Bay ku kifuh i kagun, gsungkul du kmifuh sa.”

¹¹ Yé man Dyisas, kafnge ayé lêan man, “Ta kudang i flanekto, Lasarus, bay gatù agu du fye nukatgu kenen.”

* **11:9** 11:9 Ku demen gsingkul.

¹² Na tmimel dad to galan tdò, manla, “Amu, ku lon kudang, mgulê kenen.”

¹³ Bay yé knayèan fgadè na ta mati Lasarus, na man nawala ku lo btal kakudang i man Dyisas.

¹⁴ Na yé duenam man, ta fbateng Dyisas di dale, manan, “Ta mati nan Lasarus.

¹⁵ Du mdà di gamu, lehew agu du là gumahgu kenen mto du fagu dini fye ftoo gamu. Mdà ato nan gatù di kenen.”

¹⁶ Na talù Tomas, i dnagitla Sfangê, manan di dademen to gal tdò Dyisas, “Mdà ato nan gatù fye magin ato mati di Amuto.”

Stulen Dyisas na Marta

¹⁷ Kanto kel ale Dyisas di Bétani, ta gadè Dyisas na ta sana fat butang Lasarus ditù di lam lbang.

¹⁸ Mdadong Bétani di Dyérusalém, nun tlu kilumitru kè i kawagan.

¹⁹ Na nun dee dad Dyu lmauy dale Marta na Méri du lnalala ale du mdà di kfati i lagila.

²⁰ Na kanto lingé Marta na ta fan kel Dyisas, ta gasil kenen lamwà du snitongan, bay fanak Méri di lam i gumnè.

²¹ Na man Marta di ku Dyisas, “E Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là ti matin moon.”

²² Bay gadègu, balù ani, ku dét fnim di Dwata, blén di ge.”

²³ Na man Dyisas di kenen, “Lê mték sa i lagim.”

²⁴ Na man Marta di kenen, “Gadègu na mték kenen di fulé du.”

²⁵ Bay man Dyisas di ku Marta, “Do i gumdà i kték, na i lawil. Nè i to ftoo di do, balù mati kenen, lê man mték.”

²⁶ Na nè i to mto na ftoo di do, nun nawan landè sen. Fantoom kè i man-gu ani?"

²⁷ Na tmimel Marta, manan di kenen, "Hee Amu, ftoo agu na ge i Mgalek Dwata, i Ngàan salu dini di tah tanà."

Mngel Dyisas

²⁸ Na kafnge Marta man dun ayé, ta mdà kenen, na tlon Méri di lo dale, na manan di kenen, "Ta dini Sér, na fanngabalan ge."

²⁹ Di kaklinge Méri, ta tadag, na sagwê lamwà du snitongan Dyisas.

³⁰ Là fa gafat Dyisas di lunsud, bay sana kdéén di gusmitong Marta dun.

³¹ Na i dad Dyu lmala dale Méri, teenla i ktadag Méri na i kalwàan smitong ku Dyisas, na ta magin ale di kenen du yé man nawala ku lè kenen sam-fulê di lbang i lagin na mngel ditù.

³² Na kanto kel Méri di ku Dyisas, di kiten dun, ta lkuad di saféd bli Dyisas, na manan, "E Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là matin moon."

³³ Na mngel Méri na i dad Dyu magin di kenen. Na kanto teen Dyisas ayé, matdel nawan na too kenen mlidù.

³⁴ Na smalek Dyisas, manan, "Nè gulambangyu dun?" Klola man, "Flal ge, Amu. Neyem."

³⁵ Na mngel Dyisas.

³⁶ Na kanto teen dad Dyu i kngelan, manla, "Neyeyu, too bong nawan ku Lasarus."

³⁷ Bay talù i dademe, manla, "Kenen sa i famgulê i to butè. Là kè gaganan nsang i kfati Lasarus?"

I kték Dyisas ku Lasarus

³⁸ Ta lê matdel nawa Dyisas, na ta gatù di ilib gulambangla ku Lasarus. Yé sangla di bà ilib ayé bong batu.

³⁹ Na man Dyisas di dale, “Kahyu i batu ayé.” Na tmimel Marta, i libun i mati ayé, manan, “Amu, ta fat butang i kalbangmi kenen. Ta balok nan.”

⁴⁰ Bay man Dyisas di kenen, “Ta manta ge sa ku ftoo ge, ta kitem i kaltulus Dwata.”

⁴¹ Yé duenam man, ta kahla i batu, klo Dyisas Ingalà, manan, “Mà, fasalamat agu di ge du ta falningem agu.

⁴² Na gadègu galam agu falninge, bay yé duen-gu man ani du mdà di dad to tadag dini, fye ftoo ale na ge i mdek do.”

⁴³ Na kafngen man ayé, ta falbongan talùan, manan, “E Lasarus, lamwà ge.”

⁴⁴ Na ta lamwà Lasarus di lbang, maglabéd dad fahnas i dad bliàn na sigalan, na lê man i masala labéd di bawehan. Taman, man Dyisas di dale, “Nbelyu kenen na faguyu.”

Ifandamla fmati ku Dyisas

(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Na dee dad Dyu lmauy dale Méri, kantola teen i nimò Dyisas, ftoo ale di kenen.

⁴⁶ Bay i dademe, salu ale di dad Farisi, na tulenla dale i dad nimò Dyisas.

⁴⁷ Na yé duenam man, stifun dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad Farisi magin di dad mdatah mukum, na stulen ale, manla, “Dét i fye nimòtò dé? Ta dee tnikeng nimò i to ayé.”

⁴⁸ Ku bayàto kenen, ftoo di kenen i kdee dad to, na salu dini dad ganlal di Roma, na lanbàla

i Gumnè Gumangamfùto di Dwata, na falmola i banweto.”

⁴⁹ Yé ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù Kayafas. Lêkenen talù, manan, “Too landè gnadèyu.

⁵⁰ Là gadèyu dun kè mas gamfye di gamu ku lo satu mati di kdee to tah di malmo i kdee.”

⁵¹ I manan ani ise ku mdà di kenen knayè, bay du kenen ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù, ta falan fgadè na ta fan mati Dyisas di dad Dyu.

⁵² Na ise ku mati Dyisas lo di dad Dyu, bay yé duenan mati du fye santifunan na sansatun i kdee dad ngà i Dwata ta sbalét.

⁵³ Na mdà di du atù, mngabal kfagu i dad ganlal i dad Dyu fmati ku Dyisas.

⁵⁴ Na yé duen Dyisas ta là magu di gumite i dee dad Dyu dun, bay baling salu di syudad dnagit Ifraim mdadong di banwe landè to mnè ditù. Na déé gufanakan magin i dad to galan tdò.

⁵⁵ Na ta là mlo nan i Fista Du Kaglius, na nun dee dad to mdà di dademe banwe salu di Dyérusalém du fye nimenla i uldin Dwata di dad Dyu gablà di klanebla i ktola di là ale fa mangamfù di Dwata.

⁵⁶ Na toola fanngabal Dyisas, na sasalek ale di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, manla, “Dét fandamyu gamu? Là ti salun dini di fista, man?”

⁵⁷ Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad Farisi, yé fgadèla di dad to, ku nè to mite i gufanak Dyisas, tulenan du kanfèla.

*Nkok Méri fangbun i bli Dyisas
(Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)*

¹ Nam butang gdè klon kel i Fista Du Kaglius, salu Dyisas ditù di Bétani, i banwe Lasarus, i to ta ntékan di fati.

² Fatlagad ale dun knaan. Marta i malel, na magin Lasarus ku Dyisas kmaan.

³ Na mwè Méri tngà kilu i too mabtas fangbun, na kokan di bli Dyisas, na yé ifun dun wakan. Na lngab i gumnè ayé i kafye bunan.

⁴ Na talù Dyudas Iskariyot, satu di dad to gal tdò Dyisas, i to fan makalkenen,

⁵ manan, “Kan ku là baling fabli i fangbun ani, na blé i wèan di dad to landè knun. Yé btasan fan salngad di sukéy i satu to di sfalin talbahò.”

⁶ Ise ku yé duen Dyudas man ayé ku kandon i dad to landè knun, bay du to tmaku kenen, na kenken sa i magot i filak ale Dyisas, na galan nwè i dademen.

⁷ Taman, man Dyisas, “Bayàyu kenen du tagàan ani di du i kalbangla do,

⁸ du kloyu to site dad to landè knun, bay do, là mlogu di safédyu.”

I kayèla fmati ku Lasarus

⁹ Na dee dad Dyu, kantola linge na ditù Dyisas di Bétani, ta gatù ale. Na ise ku lo Dyisas i duenla gatù, bay kayèla neye Lasarus, i to ta ntékan mdà di fati.

¹⁰ Yé duenam man, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, lêla santulen i kibò fmati ku Lasarus,

¹¹ du mdà di kenen, ta dee Dyu tmagak i dad ganlalla, na baling ale ftoo ku Dyisas.

*I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)*

12 Na di tmadol du, dee dad to ta salu di Fista Du Kaglius di Dyérusalém, lingela ta fan kel Dyisas déé.

13 Na mwè ale dad taglang, klola smitong kenen, na mkit ale, manla, “Magdayen i Dwata. Banlé Dwata kafye i To salu dini di dagit i Amu, i Harì di Israél.”

14 Na yé snakay Dyisas ngà dongki. Taman, gdohò i ta fala fsulat Dwata di munan, manan,

15 “E syudad Sayun*, nang ge likò. Neyem du ani i Harìam smakay ngà dongki.”

16 Di du atù, fa là glabat i dad to gal tdò Dyisas ani, bay kanto mték na magket di langit, ta gafaldamla i ta sulat dad tugad i Dwata na ani kadì nimòla di kenen.

17 Na i dad to ta magin ku Dyisas di ktékan ku Lasarus mdà di lbang, ta tulenla i ta mgimò ku Lasarus.

18 Na ani duen i dee dad to smitong ku Dyisas di dun kel di Dyérusalém du lingela ta nimòn i bong tnikeng ayé.

19 Taman, ta stulen dad Farisi, manla, “Neyeyu. Ta landè mgimòto, du ta magin di kenen i kdee.”

I kafngabal dademe Grik ku Dyisas

20 Na lè nun dee dad Grik magin di fista di Dyérusalém du mangamfù ale di Dwata.

21 Na salu ale di ku Filip, manla dun, “E Sér, kayèmi teen Dyisas.” (Ditù gumdà Filip di Bétsayda glam di Galili).

* **12:15** 12:15 Dunan Dyérusalém.

22 Na mdà Filip, tulenan ku Andru, na lwe ale salu ku Dyisas du fgadèla di kenen.

23 Na tnimel Dyisas ale, manan, “Ta kel i bang too kagdayen i Ngà To.

24 Too ti glut i man-gu di gamu, silang mbel i salbatù bnê ku lbang di tanà na mati.

25 Ku simto kambong nawa i lawilan, knèan ta baling lanah, bay ku simto là kmabas i lawilan dini di tah tanà, gamfun nawa landè sen.

26 Nè to mayè fafasak di do, là fakay ku làan tmadol di do, du fye balù ku nè agu, déé kenen di safédgu. Na nè to fafasak di do, dag Mà kenen.”

Fala fgadè Dyisas i kfatin

27 Na ta lê man Dyisas, “Too mlidù i nawagu. Dét i fye man-gu? Fnigu di ku Mà du fye falwàan agu di kaflayam ani? Là fakay, du yé duen-gu salu dini di tah tanà du nagugu i kaflayam ani.”

28 Na man Dyisas, “Mà, nimòam i gumagdayen i dagitam.” Na nun talù mdà di langit, manan, “Ta dnayen-gu sa i dagitgu, na ani, lègu man dnayen.”

29 Na linge i dad to tadar déé i talù ayé, na ta manla, “Ta lmugung,” bay i dademe, manla, “Nun kasaligan stulen di kenen.”

30 Bay man Dyisas di dale, “Ise ku do i duenan talù ayé, bay gamu, fye lingeyu i manan.

31 Ta kel nan i du kukum i klamang banwe. Satanas magot i banwe ani, bay bat ditù di lwà.

32 Na do, ku ta nketla agu fdatah, nebegu di do i kdee sahal lumbuk to.”

33 Yé duenan man ayé du guflingenan i kfatin di krus.

³⁴ Bay tmimel i dad to, manla, “Yé lingemi mdà di uldin Dwata na i Mgalék Dwata nun nawan landè sen. Na kan ku manam na nket fdatah i Ngà To? Simto kè i Ngà To manam ayé?”

³⁵ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan di dale, “Ta là mlo knè i Salò di safédyu. Yé duenam man, di laman magin di gamu i Salò, fadlug gamu magu di knengan fye là gnumah gamu i kifuh, du nè i magu di kifuh, là gadèan i gusalun.

³⁶ Taman, fantooyu i Salò di laman mnè di safédyu du fye mgimò gamu dad ton.”

I dad to là ftoo di ku Dyisas

Kafnge Dyisas man ayé, mdà kenen salbuni.

³⁷ Na balù ku ta dee dad tnikeng nimò Dyisas di kanfe i dad to, knèan là ftoo ale di kenen,

³⁸ du fye gdohò i man Isaya, satu tugad i Dwata di munan,

“E Amu, simto ta ftoo di ktulenmi i Tnalùam?
Simto i ta gufitem i kaltulusam.”

³⁹ Na salngad di ta tulen Isaya, là ti gaftoo ale, du manan,

⁴⁰ “Ta bnutè Dwata i matala tà ale mite, na ta snafangan i fandamla tà ale galmbat du fye là gsalu ale di do fye fan-gulègu ale.”

⁴¹ Yé duen Isaya man ayé du ta teenan i kdatah Dyisas, na yé tulenan.

⁴² Bay balù ayé, knèan nun dee ganlal i dad Dyu ta ftoo di ku Dyisas, bay mdà di klikòla di dad Farisi, là tulenla dun tàla ale fnang fusuk di gumnè gal gustifun i dad Dyu,

⁴³ du yé kayèla i kdag i dad to, ise ku i kdag Dwata.

I tnalù Dyisas mukum dad to

⁴⁴ Na fan-gal Dyisas i talùan, manan, “Nè to ftoo di do, ise ku lo do i fanton, bay lénan fantoo i mdek do.

⁴⁵ Nè to mite do, lénan teen i mdek do.

⁴⁶ Do sa i Salò salu dini di tah tanà du fye i to ftoo di do, ta là mnèan di gukmifuhan.

⁴⁷ Na nè to lminge i Tnalùgu na là nimenan, là falnayamgu dun, du ise ku yé duen-gu salu dini ku falnayamgu i dad to, bay du falwàgu ale.

⁴⁸ Bay nè to kmagol di do, na là dnawatan i Tnalùgu, nun sa falmaryam dun, du i talù ta mangu, yé falmaryam dun di fulé du.

⁴⁹ Na ise ku mdà di do i tulen-gu, bay Mà i mdek do, du kenen mlé di do i kdee man-gu na i kdee tdògu.

⁵⁰ Na gadègu na i dad talùgu i gumdà nawa landè sen. Mdà ayé, nè i flau Mà do, yé logu man.”

13

I kalob Dyisas i bli i dad to galan tdò

¹ Lo sbutang gdè klo kel Fista Du Kaglius, na ta gadè Dyisas na ta fan kel i bangan tmagak i banwe ani du salu ditù di ku Mà. Too bong nawan i dad ton di tah tanà. Kanbongan ale nawa kel di gusenan.

² Na kmaan Dyisas magin di dad to galan tdò. Bay ta fkah Satanas di nawa Dyudas, i ngà Simon Iskariyot, i ayè makal ku Dyisas.

³ Ta gadè Dyisas ta blé Màn di kenen i kdee kdatah. Na lénan gadè na Dwata i gumdàan na i gusamfuléam.

4 Na tadar Dyisas na nlusan i lafin saulan, na mwè twalya du daféngan.

5 Klon mkok éél di falanggana, na naloban blì i dad to galan tdò, na yé ifun dun i twalya daféngan.

6 Na kanton kel di ku Simon Piter, ta man Piter di kenen, “E Amu, ge kè malob i bligu?”

7 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Là fa glabatam i nimògu, bay là mlon mdà ani, glabatam.”

8 Na man Piter, “Là ti mayè agu ku nalobam i bligu.” Bay tmimel Dyisas, manan di kenen, “Ku là nalobgu i blìam, ta ise ge to nfun-gu.”

9 Taman, man Piter, “Amu, ku gambet ayé, nang lo bligu i nalobam, bay lê man sigalgu na i ulugu.”

10 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Nè to ta fnge dyoh, lo yé naloban dunan i blìan, du ta mlaneb kenen. Na ta mlaneb gamu, bay ise ku kdeeyu.”

11 Yé duen Dyisas man, “Ise ku kdeeyu,” du gadèan na nun satu di dale i makal kenen.

12 Taman, kafngen malob dad blìla, ta lsakan i lafin saulan, na lê samfulê di gusudengan. Na manan di dale, “Glabatyu kè i nimògu di gamu gine?

13 Yé katloyu do, ‘Sér’ na ‘Amu,’ na too sa i manyu du do sa i dunan.

14 Na do, i Amuyu na i Séryu, ta fdanàgu i ktogu du nalobgu dad bliyu gine. Na yé duenam man, fye ku too gamu salob bli.

15 Ta fitegu di gamu i nimògu du fye ganbetyu.

16 Too ti glut i man-gu di gamu. Là ti mdatah i fasak di amun, na là mdatah i to dek di to mdek kenen.

17 Du ta glabatyu i tdògu di gamu ani, lehew gamu ku nimòyu.

18 “Bay ise ku kdeeyu i man-gu ani, du ta gadègu ku dét mnè di fandamyu, gamu i dad mgalékgu. Bay là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata gablà di to makal do, du ani manan, ‘I to song do kmaan, kenen mnang do nawa.’

19 Falagu fgadè di gamu i fan mkel du fye ku ta gdohò, fantooyu na Do sa i Dunan Do.

20 Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to dmawat balù simto i dekgu, ta dnawatan agu. Na nè to dmawat do, ta dnawatan i mdek do.”

Fala fgadè Dyisas i to makal kenen

(*Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23*)

21 Kafnge Dyisas man ayé, ta mlidù i nawan, na manan di dad to galan tdiò, “Too ti glut i man-gu di gamu. Nun satu di gamu makal do.”

22 Na kanton man ayé, seye ale du makto nawala ku simto di dale i manan ayé.

23 Na satu di dale, i to too kanbong nawa Dyisas, fihil di ku Dyisas.

24 Na knatuk Simon Piter i to ayé, manan, “Begam snalek gite ku simto i manan ayé.”

25 Na i to too kanbong nawa Dyisas, lê man fihil di ku Dyisas, na snalekan, manan, “Amu, simto kè i manam ayé?”

26 Na tmimel Dyisas, manan, “Lnabgu i fan ani di tukung. Ku nè to gumlégu dun, yé dunan.” Na di kafngen man ayé, ta mwè fan, lnaban di tukung, na blén di ku Dyudas, i ngà Simon Iskariyot.

²⁷ Na di kafnge Dyudas dmawat i fan, ta fusuk Satanas di kenen. Taman, man Dyisas di kenen, “Gasilam nimò i knayèam.”

²⁸ Bay balù satu di gukmaanla ayé, landè gmadè gumtatek i man Dyisas ayé di ku Dyudas.

²⁹ Du Dyudas sa magot i filakla, taman, yé man nawa i dademen ku dek Dyisas kenen mayad i dad kalnidùla di fista, ku demen dekan mlé di dad to landè knun.

³⁰ Taman, di ta kafnge Dyudas dmawat i fan, ta gasil lamwà. Na ta kifuh nan.

Ifalami uldin blé Dyisas

³¹ Na di kafnge Dyudas lamwà, man Dyisas di dademe tagak déé, “Ani ta kite kdatah i dnagit Ngà To, na lê i kdatah i Dwata fagu di kenen.

³² Na du teen i kdatah Dwata fagu di Ngà To, lê fite Dwata i kdatah Ngà To, na mlal i kimòan dun.

³³ E dad ngàgu, ta là mlo agu dini di safédyu. Na ku ta là agu dini, fanngabalyu agu. I man-gu di gamu, salngad i ta man-gu di dad Dyu du là ti gsalu gamu di gusalugu.

³⁴ Bay ani, nun falami uldin blégu di gamu, sakdo gamu. Ku dét i kakdogu di gamu, yé kasak-doyu,

³⁵ du ku sakdo gamu, gadè i kdee na gamu i dad to tdògu.”

Fala fgadè Dyisas i kbalew Piter kenen

(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Na smalek Simon Piter di kenen, manan, “Amu, nè fanam gusalu?” Na tmimel Dyisas, manan, “Là fa tayò ge gagin di gusalugu, bay lmalò ge di satu du.”

³⁷ Na man Piter di kenen, “Amu, dét i duenan là tayò agu gagin ge? Ta gatlagad agufafati di ge.”

³⁸ Bay tmimel Dyisas, manan di kenen, “Too kè i manam na ta gatlagad ge fafati di do? Too ti glut i man-gu di ge, di laman là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.”

14

Dyisas i dalan salu di ku Mà

¹ Na lê talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Nangyu flidù i nawayu. Bay ftoo gamu di Dwata, na lê gamu ftoo di do.

² Nun dee dad snifil di gumnè MÀ, na gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu. Ku ise glut ani, là ti man-gu dun di gamu.

³ Na ku gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu, lê agu samfulê du nngéta gamu du fye balù ku nè i gumnègu, lê gamu ditù.

⁴ Na, ta gadèyu i dalan salu di gusalugu.”

⁵ Bay man Tomas, “E Amu, là gadèmi i gusalum, na dét kibò kgadèmi i dalan salu gatù?”

⁶ Na man Dyisas di kenen, “Do sa i dalan, na i kaglutan, na i nawa. Landè to gsalu di ku MÀ ku là funan magu di do.

⁷ Na ani, du ta dilèyu agu, ta lèyu dilè MÀ. Na mdà ani, ta dilèyu MÀ, na lèyu kenen teen.”

⁸ Na man Filip di ku Dyisas, “E Amu, fitem gami i MÀ, du fye dsal nawami.”

⁹ Bay man Dyisas di kenen, “Filip, ta mlo agu sa dini di safédyu, bay sana là toom kdilè do? Nè to

mite do, ta lèan teen Mà. Na kan ku manam di do,
‘Item gami i Mà?’

¹⁰ Kan? Là ftoo ge kè na mnè agu di ku Mà na MÀ
mnè di do? Ise mdà di do i dad man-gu di gamu,
bay mdà di ku MÀ, i mnè di do, du kenen mimò i
kdee.

¹¹ Fantooyu na mnè agu di ku MÀ na i MÀ mnè
di do. Ku là fantooyu dun, ftoo gamu di do mdà di
dad tnikeng nimògu.

¹² Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to ftoo di
do, nimòan ku dét i nimògu, na midul dini i kenen
nimò du gatù agu di ku MÀ.

¹³ Balù dét fniyu fagu di dagitgu, nimògu du fye
magdayen MÀ fagu di Ngàan.

¹⁴ Na balù dét i fniyu fagu di dagitgu, do i mimò
dun.

Ifakang gablà di Mtiu Tulus

¹⁵ “Ku bong nawayu do, nimenu i dad flaugu.

¹⁶ Na mni agu di MÀ, na banlén gamu i lê satu
Tmabeng, dunan Tulus i Kaglut, du fye samsagin
gamu kel di landè sen.

¹⁷ I dad to nfun i banwe ani, là gdawatla dun
du là gadèla ku simto kenen, na là dilèla dun.
Bay gamu, ta dilèyu du samsagin gamu na mnè di
gamù.

¹⁸ Na là ti tnagakta gamu salngad ngà ilu*, bay
lê agu samfulê di gamu.

¹⁹ Dilà mlo ani, i dad to nfun i banwe, ta là teenla
agu. Bay gamu, teenyu agu, na du mlawil agu, lê
gamu mlawil.

* **14:18** 14:18 Di Bsayà, di lo gamu.

²⁰ Di kakel i du ayé, ta gadèyu nan na mnè agu di ku Mà, na mnè gamu di do, na lê agu mnè di gamu.

²¹ Nè to gmadè na mimen i dad flaugu, bong nawan do. Na nè to bong nawan do, kanpong Mà nawa. Na lègu kanpong nawa i to ayé, na fdilègu i ktogu di kenen.”

²² Na man Dyudas di kenen, (ise ku Dyudas Iskariyot), “Amu, kan ku gami gufdilèam i ktom, na ise di dad to nfun i banwe?”

²³ Na trimmel Dyisas, manan di kenen, “Nè to bong nawan do, nimenan i dad flaugu. Na lê kanpong Mà nawa, na lwe gami Mà mnè di kenen.

²⁴ Bay nè to là bong nawan do, là nimenan i dad flaugu. Na i tdò ta lingeyu ani ise mdà di do, bay mdà di ku Mà i mdek do.

²⁵ Ta tulen-gu gamu sa i kdee ani di lamgu mnè di blengyu.

²⁶ I Tmabeng, dunan i Mtiu Tulus dek Mà fagu di dagitgu, tdòan gamu i kdee, na ftinfafaldam i kdee dad man-gu di gamu.

²⁷ Tagakta gamu i ktanak nawa. Na yé blégu gamu i do ktanak nawa. Là salngadan di ktanak nawa blé i banwe. Nangyu flidù i nawayu, na nang gamu likò.

²⁸ Ta man-gu di gamu sa, na mdà agu bay lê agu samfulè di gamu. Ku bong nawayu do, ta lehew gamu du gatù agu di ku Mà, du mdatah kenen di do.

²⁹ Na falagu fgadè di gamu i kdee ani di laman là kel du fye ku ta kel, ftoo gamu.

³⁰ Ta là mlo nan i kastulen-gu di gamu ani, du ta fan kel i magot i klamang banwe ani, bay là ti gmaganan di do.

³¹ Bay fye ku too gadè i kdee dad to di tah tanà na bong nawagu ku Mà. Taman nimògu kdee dekan do. Mdà ato nan.

15

Dyisas laweh i grép

¹ “Do i glut laweh i grép, na Mà i mifat dun.

² Kanlang Mà i kdee dad fanga là menge. Bay nè i dad fanga menge, tanfulan na lnaneban du fye midul i kdee bengela.

³ Ta mlaneb gamu nan fagu di dad tnalùgu i ta tulenta gamu.

⁴ Too gamu mnè di do, na lê agu mnè di gamu, du i fanga, là ti gambengen ku là gagotan* di lawehan. Salngad ayé i gamu kagkah du là ti gambenge gamu ku là mnè gamu di do.

⁵ Do sa i laweh, na gamu i dad fanga. Ku mnè gamu di do, lê agu mnè di gamu, taman, too gamu gambenge du landè gaganyu nimò ku ise do.

⁶ Nè to là mnè di do, bat di lwà salngad di dad fanga ta kafag. Santifunla dad fanga ani, na batla ale di lifoh du snakufla.

⁷ Bay, ku mnè gamu di do na i dad tnalùgu mnè di nawayu, fniyu ku dét i knayèyu, du blégu gamu.

⁸ Too magdayen Mà ku too gamu menge, na fagu dini, yé fbateng dun na gamu i dad to tdògu.

⁹ Kanbongta gamu nawa salngad i kalbong nawa Mà do. Mnè gamu nan di kalbong nawagu gamu.

* **15:4** 15:4 Di Grik, dunan mnè.

¹⁰ Ku nimenu i dad flaugu, mnè gamu di kalbong nawagu. Salngad do, nimen-gu i dad flau Mâ, na mnè agu di kalbong nawan.

¹¹ Ta man-gu ani di gamu du fye mnè i klehewgu di gamu, na fagu déé too sikof i klehewyu.

¹² Ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa salngad di kalbong nawagu gamu.

¹³ Yé too mdatah kalbong nawa fite i satu to di dademen sgalak dunan kablén i kton di fati du mdà di kakdon dale.

¹⁴ Gamu i dademegu sgalak ku nimenu balù dét flaugu di gamu.

¹⁵ Ta là tlota gamu dad fasakgu du là ti gadè i fasak nimò i amun. Bay yé ta katlogu gamu dademegu sgalak du ta fgadègu di gamu i kdee dad lingegu mdà di ku Mâ.

¹⁶ Ise ku gamu i malék do, bay do i malék gamu. Ta nalékta gamu du fye mdà gamu magu, na fye menge gamu, na i bengeyu too mlawil. Taman, blé Mâ di gamu balù dét i fniyu di kenen fagu di dagitgu.

¹⁷ Yé duenam man, ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa.

Nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani

¹⁸ “Ku nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani, fandamyu na do i munala nuteh nawa.

¹⁹ Ku nfun gamu i banwe ani, kandola gamu. Bay du ta nalékta gamu, ta ise gamu nfun i banwe. Yé duenam man, nutehla gamu nawa.

²⁰ Fandamyu i ta man-gu di gamu. Landè fasak mdatah di amun. Du fansasèla agu, lêla gamu

fansasè. Ku nimenla i man-gu, lêla nimen i gamu man.

²¹ Bay yé duenla famsasè gamu du ftoo gamu di do, na là dilèla i mdek do.

²² Landè moon salàla ku là ta salu agu dini na talù di dale. Kabay, ta là gmanla dun ku landè salàla.

²³ Na nè to muteh do nawa, lêan nuteh nawa Mâ.

²⁴ Landè moon salàla ku là ta nimògu dad tnikeng i là fa lmen mgimò. Bay ani, ta teenla sa i dad nimògu, na knèan, do na Mâ, nutehla gami nawa.

²⁵ Bay, là fakay ku là mkel ani fye gdohò i ta gsulat di uldin blé Dwata di dale, manan, ‘Nutehla agu nawa di landè gumdàan.’

²⁶ Ku ta dekgu salu dini mdà di ku Mâ i Tmabeng, dunan i Tulus fite i kaglut mdà di ku Mâ, kenen i tmulen gablà di do.

²⁷ Na lê gamu tmulen gablà di do, du mdà di kagatbùan sa i kaginyu do.

16

¹ “Yé duen-gu man ani di gamu du fye là mlungay i ksaligyu di do.

² Na falwàla gamu mdà di dad gumnè gustifun. Na kel i du, nè to fmati gamu, man nawan ku yé nimòan knayè i Dwata.

³ Bay yé duenla mimò ayé du là dilèla gami Mâ.

⁴ Na ta falagu fgadè ani di gamu du fye ku ta nimòla i kdee ani, gafaldamyu i ta man-gu di gamu.

I nimò i Mtiu Tulus

“Yé duen-gu là tayò fgadè ani di gamu mdà di kagatbùan du dini agu fa di safédyu.

⁵ Bay ani, ta fan agu salu di ku Mà i mdek do, na landè di gamu smalek ku nè i gusalugu.

⁶ Bay kantogu tulen di gamu, ta baling gamu mlidù.

⁷ Bay tulen-gu gamu i kaglutan. I kdàgu gamfye di gamu, du ku là mdà agu, là salu dini di gamu i Tmabeng. Bay ku ta mdà agu, dekgukenen salu di gamu.

⁸ Na ku ta kelkenen dini, fgadèan di dad to nfun i banwe i dad salàla, na i katluh, na i kukum Dwata.

⁹ Fgadèan di dale i dad salàla du là ftoo ale di do.

¹⁰ Na fgadèan di dale i katluh du salu agu di ku Mà, na ta là teenyu agu.

¹¹ Na fgadèan di dale i kukum Dwata du i dmatù mebe i klamang banwe, ta nukum Dwata kenen di kaflayam.

¹² Dee fa dad kayègu man di gamu, bay là fa gdawatyu dun.

¹³ Bay ku ta kel i Tulus fite i Kaglut, nalakan gamu di kdee kaglut. Na ise ku mdà di kenen knayè i dad fgadèan di gamu, bay yé tulenan di gamu i kdee lingen na i dad fan mkel.

¹⁴ Na lêan agu dnayen du dnawatan i blégu di kenen, na tulenan di gamu.

¹⁵ I kdee nfun Mà, slame nfun-gu. Na dnawat Mtiu Tulus i blégu di kenen, na tulenan di gamu.

Mgimò klehew i klidùy

¹⁶ “Di là mlo, ta làyu agu teen, kabay di là lêan mlo, ta lêyu agu teen.”

¹⁷ Taman, stulen i dad to galan tdò, manla, “Dét gumtatek i manan ayé, na di là mlo ani ta làto dun

teen, na di là lêan mlo, ta lêto kenen teen, na balù i manan ta fan kenen mulê di Màn?”

¹⁸ Na sasalek ale, manla, “Dét gumtatek i manan ayé ‘di là mlo?’ Là glabatto i manan.”

¹⁹ Na ta gadè Dyisas na mayè ale smalek di kenen. Na manan di dale, “Sasalek gamu kè gablà di kman-gu ayé, na di là mlo ani, ta làyu agu teen, bay di là lêan mlo, ta lêyu agu teen?

²⁰ Too ti glut i man-gu di gamu. Kel i du, mngel na lmanu gamu, bay i dad to nfun i banwe ani, flehew ale dale. Mlidù nawayu, bay mbaling klehewi i klidùyu.

²¹ I satu libun maltien, too sasè i klidùan ku ta fan sut i ngàan du galyalon i kaflayaman. Bay, ku ta sut i ngàan, ta glifetan i kaflayaman mdà di klehewan du ta sut i ngàan.

²² Na salngad ayé i mkel di gamu du mlidù gamu ani. Bay di satu du, lê ato site, na baling too bong i klehewyu, na landè to gamlad dun di gamu.

²³ Na ku ta kel i du ayé, ta là smalek gamu di do balù détan. Too ti glut i man-gu di gamu. Balù dét i fniyu di ku Mà fagu di dagitgu, blén di gamu.

²⁴ Kel ani, landè lmenyu fni di do. Mni gamu nan, na gamdawat gamu du fye too sikof i klehewyu.

Tafnisan Dyisas i kdee sasè

²⁵ “Di du ani, fagugu di fléd i dad tulen-gu di gamu, bay kel i du, toogu fbateng i ktulen-gu gamu gablà di ku Mà, ta ise fagu di fléd.

²⁶ Na ku ta kel i du ayé, ta gamu nan i mni di ku Mà fagu di dagitgu. Ta ise do i mni di ku Mà gablà di gamu.

²⁷ Bong nawa Mà gamu du bong nawayu do, na du fantooyu yé gumdàgu di Dwata.

²⁸ Glut sa, yé gumdàgu di ku Mà, na ta salu agu dini di tah tanà. Bay di là mlo, lègu tnagak i banwe ani du samfulê agu di ku Mà.”

²⁹ Na ta lê talù dad to galan tdò di kenen, manla, “Ani, ta too mbateng i dad tulenam di gami, du ta là fagum di fléd.

³⁰ Na ta gadèmi nan na gadèam i kdee. Balù ta landè galà smalek ge du ta sanam gadè ku dét i knayèmi snalek. Mdà ani, ta fantoomi yé gumdàam di Dwata.”

³¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Ta ftoo gamu.

³² Bay neyeyu du fan kel i du, ani ta dini nan, masbalét i kdeeyu, na kat satu di gamu mulê di kenen gumnè, na tnagakyu agu logu satu, bay ise ku logu satu du Mà magin di do.

³³ Ta tulen-gu gamu ani du fye nun ktanak nawayu fagu di ksasatuyu di do. Nun dad kaflayamyu di tah tanà, bay fan-galyu nawayu du ta fnisan-gu i dad sasè di banwe ani.”

17

Dmasal Dyisas

¹ Na di kafnge Dyisas man ayé, lngalà di langit, na dmasal, manan, “E Mà, ta kel nan i bang. Fdataham Ngàam, du fye lénan ge fdatah.

² Du ta blém di do i kdatah magot i kdee dad to, du fye banlégu nawa landè sen i kdee dad to ta blém di do.

³ Na ani gumtatek i nawa landè sen, dunan i kdilèla ge, i too glut Dwata, na lê man do, Dyisas Krayst, i dekam.

⁴ Ta fdatahta ge di tah tanà ani na ta fngegu nimò i dad fimòam do.

⁵ Na ani, Mâ, fuléam di do i kdatah tagnè gfun-gu di safédam di là fa mgimò i clamang banwe.

⁶ Ta fdilèta ge di dad to ta saligam di do mdà di banwe ani. Ge i mfun dale, bay ta saligam ale di do, na fkahla di nawala i Tnalùam.

⁷ Na ta gadèla na i kdee ta blém di do slame mdà di ge.

⁸ Na ta tulen-gu dale i manam do, na ta dnawatlasa. Na ta gadèla i ktoon na ge i gumdàgu. Na ftoo ale na ge i mdek do.

⁹ Na ani, dnasalgu ale. Ise ku dad to nfun i banwe ani i dnasalgu, bay i dad to ta saligam di do, du ge mfun dale.

¹⁰ Ge mfun i dad nfun-gu, na lê do mfun i kdee dad nfunam. Na ta magdayen agu fagu di dale.

¹¹ Na ani, ta fan agu samfulê di ge, na ta là mlo agu dini di tah tanà. Bay i dad tota ani, tlabo ale dini di tah tanà. E Mâ Mtiu, nifatam ale fagu di kaltulus i dagitam, dunan i dagit ta blém di do du fye sasatu ale salngad i gite ksasatu.

¹² Di knègu dini di safédla, nifatgu ale fagu di kaltulus i dagitam ta blém di do. Ta nifatgu ale, na landè lanah, bay lo satu, i tagnè lanah, du fye gdohò i Tnalùam.

¹³ Na ani, samfulê agu déé di ge, na man-gu ani lamgu dini di tah tanà, du fye too ale lehew magin do.

¹⁴ Ta blégu di dale i Tnalùam. I dad to nfun i banwe ani, nutehla ale nawa du ise i banwe ani mfun dale salngad di do, ise ku i banwe ani mfun do.

¹⁵ Na ise ku yé fnigu di ge ku nwèam ale mdà di banwe ani, bay yé fnigu di ge, kanlungam ale mdà di ku Satanas.

¹⁶ Ise ku i banwe ani i mfun dale, na salngad di do, ise ku i banwe ani mfun do.

¹⁷ Tanfingam i dad tota fagu di kaglut, du i Tnalùam, yé i kaglut.

¹⁸ Du ta dekam agu di tah tanà, lègu ale dek di klamang banwe.

¹⁹ Na mdà di dale, sdulègu blé i ktogu di ge du fye lêla sdulê blé i ktola di ge.

²⁰ “Na ise ku lo dale i dnasalgu, bay lê man i kdee dad to ftoo di do mdà di katdòla.

²¹ Dmasal agu du fye masasatu i kdeela salngad di gite, du ge, Mà, mnè di do, na do mnè di ge. Na dmasal agu fye lê ale mnè di gite, du fye mdà di ksasatula, fantoo dad to di tah tanà na ge i mdek do.

²² Ta banlégu ale kdatah salngad i kdatah ta blém di do du fye masasatu ale salngad gite.

²³ Do mnè di dale, na ge mnè di do, du fye too sikof i ksasatula. Na ani gumdà i dad to di klamang banwe gmadè na ge i mdek do, na bong nawam dale salngad i kalbong nawam do.

²⁴ Mà, ta blém di do sa i dad to ani. Yé kayègu ku magin ale di do balù nè gumnègu du fye teenla i kdatah ta blém di do du ta sana bong nawam do di laman là fa mgimò i klamang banwe.

²⁵ E Mà, too ge tluh, na i dad to nfun i banwe ani,

là dilèla ge. Bay do, ta dilèta ge, na gadè i dad to ta saligam di do na ge i mdek do.

²⁶ Ta fdilèta ge di dale, na fanlesgu mimò dun du fye gdawatla i kalbong nawam do, na mnè agu di dale.”

18

Kanfèla Dyisas

(*Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Luk 22:47-53*)

¹ Di kafnge Dyisas dmasal, mdà kenen magin i dad to galan tdò mifal di Sbang Kidron. Na nun gbang ditù, na déé gusalun magin dad to galan tdò.

² Na Dyudas, i to makal ku Dyisas, ta teenan i banwe ayé du ta dee dulèla slabat déé.

³ Taman, gatù Dyudas, na faginan dee sundalu na dademe to mantay di Bong Gumnè Gu-mangamfù di Dwata du ta dek dad mdatah ganlal di kafaglut na dad Farisi ale. Na mebe ale dad tek na dad falitan na dad salò bnakas.

⁴ Na ta gadè Dyisas i kdee fan mkel di kenen, taman snitongan ale, na manan di dale, “Simto i fanngabalyu?”

⁵ Na tmimel ale, manla, “Dyisas mdà di Nasarét.” Na man Dyisas di dale, “Do sa i dunan.” Na Dyudas, i to makal ku Dyisas, tadag déé di safédla.

⁶ Na kanto man Dyisas di dale, “Do sa i dunan,” gfudul ale, na sdulè ale bek di tanà.

⁷ Na lê snalek Dyisas ale, manan, “Simto i fanngabalyu kè?” Na manla, “Dyisas mdà di Nasarét.”

⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Ta man-gu di gamu gine na do sa i dunan. Taman, ku do i fanngabalyu, falohyu i dademegu mdà.”

9 Yé duenan man ayé du fye gdochò i ta manan, “Landè lanah di dad to ta saligam di do.”

10 Na kafnge ayé, ta nsò Simon Piter i sundangan, na tnibehan fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali klingen gsen di kwanan. Na yé dagit i fasak ayé Malkus.

11 Bay man Dyisas di ku Piter, “Fulêam di lumàan i sundangam. Man nawam kè ku là dnawatgu i kaflayam blé Mâ di do?”

I kebela ku Dyisas salu ku Anas

12 Na mdà i dad sundalu na i ulula na lê i dademe mantay, kanfèla Dyisas na bnakusla kenen.

13 Na nebela kenen funa di ku Anas. Anas i tewe Kayafas, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù.

14 Na Kayafas i man di dad ulu i dad Dyu na mas fye fa ku lo satu mati di kdee dad to.

I kbalew Piter

(Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Na lê lmalò di ku Dyisas Simon Piter na i satu di dademe to gal tdò Dyisas. Na i to ayé, dilè i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, taman, magin kenen ku Dyisas fles di nasel i ganlal ayé.

16 Bay tagak Piter kenen di lwà di saféd i takab. Kafnge ayé, lê lamwà i to dilè i ganlal, na stulen di libun mantay di takab, klon mebe ku Piter ditù di lam.

17 Na smalek i libun mantay di takab, manan ku Piter, “Ise ge kè satu di dad to gal tdò i to ayé?” Na tmimel Piter, manan, “Ay, ise do.”

18 Na mdà di katno déé, i dad fasak na dad mantay, mimò ale lifoh, yé dutungla uling, na

tadag ale déé du mnalang ale. Na lê fdadong Piter déé du mnalang.

Iksalek i ulu dad ganlal ku Dyisas

(*Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Luk 22:66-71*)

¹⁹ Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, snalekan Dyisas gablà di dad to galan tdò na i dad tdòan.

²⁰ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé sa gutamdògu i dad to di gumefen. Yé galgu gutamdò di lam dad gumnè gustifun na di Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na là ti tamdò agu di gugbunin.

²¹ Na kan ku do i snalekam? Fye fa ku yé snalekam i dad to ta lminge do du ta gadèla i dad man-gu.”

²² Kafngen man ayé, mdà i satu mantay, tanfillingan Dyisas, na manan, “Kan ku talù ge salngad ayé di ulu i dad ganlal di kafaglut?”

²³ Na tmimel Dyisas, manan, “Ku nun man-gu sasè, tulenam di dad to i ksasègu, bay ku fye i man-gu, dét i duenam tamfiling do?”

²⁴ Na kafnge ayé, sana kagbakus Dyisas, na febe Anas kenen di ku Kayafas, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.

Lê man malew Piter

(*Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62*)

²⁵ Sana kdéé Piter di gumnalangan. Na snalek dademe to kenen, manla, “Sawe ge sa i satu tdòan?” Bay tmimel Piter, manan, “Ay, ise do.”

²⁶ Na lê talù satu fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dunan i flanek i to tnibeh Piter i bali klingen, na snalekan Piter, manan, “Ise ge kè i to teen-gu magin dun di gbang?”

27 Bay lê man malew Piter, na manan, “Ise do.” Na ta kalmeet i anuk.

*I kebelà ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5)*

28 Di too flafus, ta mdà ale di gumnè Kayafas, na nebela Dyisas di bong gumnè Pilato, i gubirnador. Bay là fusuk i dad Dyu di bong gumnèan ayé, tà ale magsik di kite Dwata, na là gagin ale di kakaan di Fista Du Kaglius, du ise Dyu Pilato.

29 Taman, lamwà Pilato, na snalekan ale, manan, “Dét i salàan duenyu mebe dun dini?”

30 Na tmimel ale, manla di kenen, “Ku là gamsalà i to ayé, là ti nebemi dun gadini.”

31 Bay man Pilato di dale, “Gamu i kamfè dun, na gamu i mukum dun mdà di uldinyu.” Bay man dad Dyu di kenen, “Là fakay di uldinmi ku gami dad Dyu mukum dadememi di fati.”

32 Yé duenan mgimò ani du fye gdochò i ta fala fgadè Dyisas gablà di kibòan mati.

33 Kafnge ayé, lê fusuk Pilato di lam i bong gumnèan, na tlon Dyisas, na snalekan kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?”

34 Na tmimel Dyisas, manan, “Nè gumdà i manam ayé, mdà di ge fandam, ku mdà di lingem di dademe to?”

35 Na tmimel Pilato, manan, “Man nawam kè ku Dyu agu? I dademem Dyu na i dad ganlal di kafaglutyu, yé mebe ge dini di do. Dét i ta nimòam?”

36 Na tmimel Dyisas, manan, “I banwe nagotgu ise di tah tanà ani. Ku banwe di tah tanà ani i nagotgu, fakay matu dad togu du fye là gakfè i

dad Dyu agu. Bay, ise dini di tah tanà ani i banwe nagotgu.”

³⁷ Na lê snalek Pilato kenen, manan, “Kan? Hari ge kè?” Na tmimel Dyisas, manan, “Ta manam sa. Hari agu. Yé duen-gu sut na salu dini di tah tanà du fgadègu gablà di kaglut. Nè to msen i kaglutan, flinge di do.”

³⁸ Na smalek Pilato, manan, “Dét kè i kaglut manam ayé?”

I kukumla ku Dyisas

(*Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25*)

Na di kafngén man ayé, lê lamwà salu di dad Dyu, na manan di dale, “Landè teen-gu salà di to ayé.

³⁹ Bay yé ta knalamyu, falwàgu gamu satu to blanggù di kat Fista Du Kaglius. Mayè gamu kè ku yé falwàgu Hari i dad Dyu?”

⁴⁰ Bay mkit i kdeela, manla, “Ise kenen. Barabas i falwàam.” (Na Barabas, kenen satu ribildi).

19

¹ Kafnge ayé, blé Pilato Dyisas di dad to du nfasha.

² Na i dad sundalu, mwè ale walad nun sual, na salnabédla du nimòla kyangen, na sukubla di ulun. Na falsakla dun klaweh mitam fulè du fagbetla kenen hari.

³ Klola madoy kenen, manla, “Kumusta ge, hari i dad Dyu.” Na fnge fdadong ale di kenen, na tanfilingla.

⁴ Na lê lamwà Pilato, na manan di dad Dyu stifun déé, “Na sén. Nebegu Dyisas di gamu du fye gadèyu na landè teen-gu salàan.”

⁵ Na ta lê lamwà Dyisas na sana knè sual sukubla di ulun na i klaweh mitam fulè i falsakla dun. Na man Pilato di dale, “Neyeyu i to ani.”

⁶ Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad mantay, kantola teen Dyisas, mkit ale, manla, “Fnatak di krus. Fnatak di krus.” Na ta man Pilato di dale, “Nwèyu, na fnatakyu di krus, du lande teen-gu salàan.”

⁷ Na tmimel dad Dyu, manla, “Nun uldin tnadagmi na gtenkenen fnati du ye manan kenen i Ngà Dwata.”

⁸ Na kanto linge Pilato ayé, ta too sasè i klikòan.

⁹ Na lê fusuk kenen di lam i gumnèan, na snalekan Dyisas, manan, “Nè gumdàam?” Bay là tmimel Dyisas.

¹⁰ Taman, man Pilato di kenen, “Dét duenam là tmimel do? Là gadèam dun kè na nun ktoogufafatak ge di krus, na nun ktoogu falwà ge?”

¹¹ Bay tmimel Dyisas, manan, “Landè ktoom mimò balù détan ku là gablé Dwata dun di ge. Yé sa duen-gu man na i to makal do, mas blat fa i kenensalà di ge.”

¹² Na kanto linge Pilato i man Dyisas ayé, ta mngabal kenen kfagu du fye falwàan Dyisas, bay baling too mkit dad Dyu, manla ku Pilato, “Ku falwàam i to ayé, ta ise ge deme Sisar sgalak, du nè i to man dun na harì kenen, knangan Sisar, i too mdatah ganlal.”

¹³ Na kanto linge Pilato i manla ayé, neben Dyisas lamwà, na sudeng kenen di gusudeng i to mukum dnagit Saal Batu. Yé kdagit dad Hibru dun, Gabata.

¹⁴ Na ta fan ltu du nan di du i kafatlagad i

kakaan di Fista Du Kaglius. Na man Pilato di dale, “Neyeyu. Ani hariyu.”

¹⁵ Bay mkit dad to ayé, manla, “Fnati kenen! Fnatak kenen!” Bay snalek Pilato ale, manan, “Fnatakgu di krus kè i hariyu?” Na tmimel dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla, “Landè dademe harimi, lo senan Sisar.”

¹⁶ Taman, ta blé Pilato Dyisas di dale du fye fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus

(*Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Luk 23:26-43*)

Taman, ta nwèla Dyisas.

¹⁷ Na lamwà Dyisas tmiang krusan salu di satu banwe dnagit Klakub Ulu, yé dagitan di talù i dad Dyu, Golgota.

¹⁸ Na kanto ale kel déé, ta fnatakla Dyisas di krus, na lê nun fnatakla lwe to, satu gsen di kwananan, na satu gsen di bibengan, na déé Dyisas di gutngàla.

¹⁹ Na smulat Pilato i fgadèan, fkahan di krus Dyisas. Na ani man i sulatan, “Dyisas mdà di Nasarét, i Harì i dad Dyu.”

²⁰ Sulatla ayé di Hibru, Latin, na Grik. Taman, dee dad Dyu gambasa dun du mdadong di Dyérusalém i gufmatakla ku Dyisas di krus.

²¹ Taman, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla di ku Pilato, “Nang ayé sulatam, ‘Harì i dad Dyu,’ bay yé tlasam dun, ‘Kenen kun Harì i dad Dyu.’ ”

²² Bay man Pilato di dale, “I ta gsulatgu, là fakay tanlas dun.”

²³ Na kafnge i dad sundalu fmatakkenen di krus, ta nwèla i dad klawehan, na nalella di fat, du fye kat satu di dale nun alelan. Na lèla nwè i tahà klawehan, tadè nabal landè tbél.

²⁴ Na stulen dad sundalu ayé, manla, “Nangto knasê i tahà klawehan ani, bay neyeto ku simto gamwè dun fagu di kasbunut.” Mgimò ayé du fye gdochò i fsulat Dwata di munan, manan, “Sansalella dad klawehgu, na neyela ku simto gamwè i tahà klawehgu fagu di kasbunut.” Na yé nimò dad sundalu ayé.

²⁵ Na nun dad libun tadag déé di saféd krus Dyisas, dunan i yéan, na flanek yéan, na lê Méri, dunan yaan i satu lagi dnagit Klofas, na lê Méri Magdalin.

²⁶ Na kanto teen Dyisas i yéan na i satu to galan tdò i toon kanbong nawa, manan di yéan, “Libun, yé sa i ngàam.”

²⁷ Na lèan man di galan tdò, “Yé sa yéam.” Na mdà di kman Dyisas ayé, ta nwè i to ayé i yé Dyisas, na neben di kenen gumnè.

I kfati Dyisas

(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Kafnge ayé, kanto gadè Dyisas na ta gdochò i kdeen, ta manan, “Malinum agu,” du fye gdochò i Tnalù Dwata.

²⁹ Na nun déé satu tukung fnò sukà, na kantola lnab falnas di sukà ayé, fkahla di tukè i fanga hisop, na ulukla salu di bà Dyisas du fsafla dun.

³⁰ Na kanton gafloh i sukà, ta lê talù, manan, “Ta fnge nan.” Na kudung kenen, na ta ftoh i nawan.

I kfahuk agas di lohok Dyisas

³¹ Ta flabi nan di du kafatlagad di là fa tambù i Fista Du Kaglius, na i tmadol du dunan i Du Kaftud too mdatah. Taman, salu dad ganlal i dad Dyu di ku Pilato, na mbal ale du tanfòla bli i dad to ta fnatak di krus, du fye mlal ale mati na nwèla ale mdà di krus di laman là kel i Du Kaftud.

³² Taman, falohan dad sundalu gatù, na tanfòla bli i dad to fnatak magin ku Dyisas.

³³ Bay kanto ale kel di ku Dyisas, teenla na ta mati, taman, là tanfòla i kenen bli.

³⁴ Bay satu di dad sundalu ayé, fnahukan agas i lohok Dyisas, na tadè samfut litè na éél.

³⁵ Do Dyan i to mite i mkel ani, dunan i to tmulen. Glut, gsalig i man-gu, na yé duen-gu tmulen dun du fye ftoo gamu.

³⁶ Yé duenan mkel kdee ani du fye gdohò i ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, “Landè tulanan tanfò, balù satu.”

³⁷ Na lê nun fa satu gsulat di Tnalù i Dwata, manan, “Meye ale di to fnahukla.”

I kalbangla ku Dyisas

(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Na nun satu lagi gal magin ku Dyisas, bay là fgadèan dun du mdà di klikòan di dad Dyu. Yé dagitan Dyosip mdà di Arimatiya. Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Kanto faloh Pilato Dyosip, ta gatù kenen, na nwèan i laweh Dyisas.

³⁹ Na magin Nikodimus, i to salu ku Dyisas di satu kifuh di munan. Mebe kenen dad fangbun dnagit mira na alo, nun dad lime falò kilu i kablatan.

40 Kafnge ayé, nwèla i laweh Dyisas, na lnabédla falnas, na faginla i dad fangbun, du yé kafatlagad i dad Dyu laweh i to mati ku lbang.

41 Na nun gbang mdadong di gufmatila ku Dyisas, na di gbang ayé, nun ilib gulambang, bay landè to lmen lbang déé.

42 Na ta fan kel i Du Kaftud i dad Dyu, na yé duenam man, déé nan i gulambangla ku Dyisas du mdadong di gumatin.

20

I kték Dyisas mdà di fati

(Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Na di too flafus Linggu, ta mdà Méri Magdalin salu di lbang Dyisas, bay kakelan déé, teenan ta mlulid i bong batu mdà di bà i ilib.

2 Taman, milah kenen salu di ku Simon Piter, na lê i satu to gal tdò Dyisas i toon kanbong nawa. Na di kakelan déé, manan di dale, “Ta nwèla laweh i Amuto, na là gadèmi ku nè gumkahla dun.”

3 Kafnge ayé, ta mdà Piter na i satu to tdò Dyisas, na gatù ale di lbang.

4 Lwe ale sadluh gatù, bay kibò baltik i satu, na muna kenen kel di lbang.

5 Na fkagò kenen du smanil, na teenan i dad falnas bukay, bay là fusukan.

6 Kafnge ayé, ta lê kel Simon Piter, na fles kenen fusuk di lbang, na teenan dad falnas bukay mlasà déé.

7 Maglulun i falnas labéd di ulun. Mahal gumlasà i falnas ayé, na mahal gumlasà i falnas labéd di lawehan.

⁸ Na kafnge ayé, ta lê fusuk i satu to galan tdò, dunan i muna kel gine di lbang, na kanton teen i kalbung kdee ani, ta ftoo kenen.

⁹ (Blaam là fa glabatla i gumanan dun di Tnalù Dwata là fakay ku là mték Dyisas mdà di fati.)

¹⁰ Na i dad lwe tdò Dyisas, ta mdà ale mulê.

*I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)*

¹¹ Bay Méri, fanak kenen di lwà i ilib gulambang, na mngel. Na fkagò kenen smanil di lam i lbang.

¹² Na nun teenan lwe kasaligan i Dwata smaul bukay sudeng di gufkahla i laweh Dyisas, satu gsen di ulun, na satu gsen di blìan.

¹³ Na snalekla Méri, manla, “Dét i nngelam?” Na tmimel kenen, manan, “Du ta nwèla laweh i Amugu na là gadègu ku nè gufkahla dun.”

¹⁴ Na kafnge Méri man ani, kmangél kenen, na ta teenan Dyisas tadag déé, bay là dilèan dun.

¹⁵ Na man Dyisas di kenen, “Dét i nngelam? Simto i fanngabalam dé?” Bay man nawa Méri ku kenen i to gal mifat dad fele déé, na manan dun, “Sér, ku ge mwè i lawehan, begam tulen do ku nè gufkaham dun du nwègu.”

¹⁶ Na man Dyisas di kenen, “Méri.” Na smalu kenen di ku Dyisas, na manan di Hibru, “Raboni.” Yé gumtatekan dunan, “To Tamdò.”

¹⁷ Na man Dyisas di kenen, “Nangam agu tayò nagot du là fa mbatun agu salu di ku Mà. Bay gatù ge di dad to galgu tdò, na tulenam dale na ta fan agu mbatun salu di ku Mà, dunan i Màyu, i Dwatagu, dunan i Dwatayu.”

¹⁸ Na ta mdà Méri Magdalin salu di dad to gal tdò Dyisas, na tulenan dale na ta teenan i Amu, na lèan tulen dale i kdee man Dyisas di kenen.

*I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)*

¹⁹ Na di kifuh Linggu, stifun dad to gal tdò Dyisas, na tnakabla i gufusuk du mdà di klikòla di dad ganlal i dad Dyu. Na tadè msut Dyisas, na tadar déé di blengla, na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.”

²⁰ Na kafngen man ayé, ta fiten di dale i dad falelan na i lohokan. Na too ale flehew du ta teenla i Amula.

²¹ Na lè man nulit Dyisas i manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu. Dekta gamu salngad di kdek Mà do.”

²² Na kafngen man ayé di dale, nyufan ale, na manan, “Dnawatyu i Mtiu Tulus.

²³ Na nè i dad salà i dad to fnasinsyayu, lè fnasinsya Dwata, bay nè i dad salà i dad to là fnasinsyayu, lè là fnasinsya Dwata dun.”

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

²⁴ Na Tomas, satu di dad sfalò lwe, i dnagit Sfangê, là sa déén di kfite Dyisas di dale.

²⁵ Taman, man dademen di kenen, “Ta teenmi i Amuto.” Bay baling man Tomas di dale, “Silang agu ftoo na ta mték kenen ku teen-gu i dad seey di falelan, na doggu i tnalògu, na lègu dog i tnalògu di seey di lohokan.”

²⁶ Na kafnge walu butang, ta lè man stifun di lam i gumnè dad to gal tdò Dyisas, na déé Tomas. Na tadè lè msut Dyisas déé tadar di blengla balù

ku magtakab i dad takab, na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.”

²⁷ Na manan ku Tomas, “Dogam i tnalòam di seey i dad falelgu, na dogam i tnalòam di seey i lohokgu. Na nangam falwe nawam, bay too ge ftoo.”

²⁸ Na man Tomas di kenen, “Amugu na Dwatagu.”

²⁹ Na man Dyisas di kenen, “Yé duenam ftoo di do du ta teenam agu. Bay too nun kafye i dad to ftoo di do balù ku là fa teenla agu.”

I duen Dyan simulat i libru ani

³⁰ Nun dee dademe dad tnikeng nimò Dyisas di kanfe i dad to galan tdò, i là gagin sulat di libru ani.

³¹ Bay ta sulatgu dad mgimò ani du fye ftoo gamu na Dyisas i Mgälék Dwata, dunan i Ngà Dwata, na mdà di kaftooyu, gamdawat gamu nawa landè sen déé di kenen.

21

I kfite Dyisas di fitu to galan tdò

¹ Kafnge ayé, ta lê fite Dyisas di dad to galan tdò di Lanaw Tibiryas. Na ani i kfagun fite i kton.

² Yé stifun déé Simon Piter, na Tomas, dunan i dnagit Sfangê, na Natanyél mdà di Kana di Galili, na i dad lwe ngà Sébidi, na lê man lwe dademe dad to galan tdò.

³ Na man Simon Piter di dale, “Mdà agu fmukat.” Na manla di kenen, “Magin gami di ge.” Na ta mdà ale maweng, na tnadakla i butang fmukat, bay landè gwèla.

⁴ Na di ta fan malwa, tadar Dyisas di kilil i lanaw, bay man nawa i dad tdòan ku ise kenen.

⁵ Taman, snalek Dyisas ale, manan, “Man, dad flanek, nun gwèyu?” Na manla, “Too ti landèan.”

⁶ Na man Dyisas di dale, “Ftatekyu i fukatyu gsen di kwanan i aweng du fye nun gwèyu.” Taman, lêla ftatek i fukat, bay ta là gagana mket dun du ta dee nalaf bkehlà.

⁷ Na i satu to too kanbong nawa Dyisas, manan ku Piter, “Amuto sa ayé.” Na kanto gadè Simon Piter na Dyisas kadì i tadaq déé, ta lsakan i saulan, (du là smaulan gine), na faltò di lam i éél, na fles kmahung salu di ku Dyisas.

⁸ Na fles maweng i dademe, dyolla i fukatla fnò nalaf du ta mdadong ale di kilil, nun dad syem falò mitru kè i kawagan.

⁹ Na di kduungla, ta nun teenla dad bala lifoh, na tnatê nalaf, na lê nun teenla dad fan.

¹⁰ Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini i dademe nalaf gwèyu.”

¹¹ Na myak Simon Piter di aweng, na dyolan i fukat fnò malbang nalaf kel di kilil i lanaw. Mlatuh lime falò tlu i kdeen, bay balù ku too ale dee, là kasé i fukatla.

¹² Na man Dyisas di dale, “Flal gamu, na kmaanyu.” Na landè di dad to galan tdò smalek ku simto kenen du ta gadèla na kenen i Amula.

¹³ Taman, fdadong Dyisas di dale, mwè fan, banlén ale, na lêan ale banlé nalaf.

¹⁴ Na yé ta gatlun dulê fite i kton di dale mdà di ktékan di fati.

Dyisas na Piter

¹⁵ Na kafngela kmaan, snalek Dyisas Piter, manan, “Simon, ngà Dyan, bong nawam do

mdatah fa di kalbong nawam i dademe ani?” Na tmimel Piter, manan, “Hee, Amu, gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i dad ngà bilibili.”

¹⁶ Na lê smalek Dyisas di galwen dulê, manan, “Simon, ngà Dyan, bong nawam do kè?” Na lê tmimel Piter, manan, “Hee, Amu, gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i dad bilibili.”

¹⁷ Na lê smalek Dyisas di gatlun dulê, manan, “E Simon, ngà Dyan, kandom agu kè?” Na too mlidù Piter du di gatlun dulê smalek kenen, yé salekan, “Kandom agu kè?” Na man Piter di ku Dyisas, “E Amu, gadèam i kdee, taman, gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do dad ngà bilibili.”

¹⁸ Too ti glut i man-gu di ge, di lamam fa lamnok, ge sa mkas i ktom, na fakay ge magu balù nè kayèam gusalu. Bay ku ta tua ge, tadè ge lo dmife, na mahal to i mkas ge, na nebela ge di là kayèam gusalu.”

¹⁹ Yé man Dyisas di ku Piter du fgadèan di kenen i fan kibò Piter mati du fye magdayen i Dwata. Na fnge, ta manan di ku Piter, “Too ge magin di do.”

I satu to gal tdò Dyisas i toon kanbong nawa

²⁰ Bay kanto kmangél Piter, ta teenan i satu to too kanbong Dyisas nawa, dunan i fihil di ku Dyisas na smalek di lamla kmaan ku simto i makal kenen.

²¹ Na kanto teen Piter i to ayé, snalek Piter Dyisas, manan, “E Amu, dét i kenen gugafat?”

22 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku yé kayègu na mlawil kenen kel di kasfulêgu, landè labetam ge. Bay ge, tadè ge lo magin do.”

23 Taman, yé man nawala ku landè kfati i to ayé. Bay blaam, ise ku yé man Dyisas di ku Piter na là matin, bay lo ayé manan, “Ku yé kayègu na mlawil kenen kel di kasfulêgu, landè labetam.”

I gusen i man Dyan

24 Do i to galan tdò tmulen gablà di dad mgimò ani fagu di sulat. Na gadèmi na too ti glut i kdee dad tulen-gu.

25 Na nun fa dee dademe nimò Dyisas là gagin sulat dini. Ku sandulêgu sulat i kdee dad nimòan, là gablàn di klamang banwe ani gufkah i kdee dad libru ani. Na yé duenam man, ani gusen i man-gu.

I Falami Kasafnè (New Testament)

New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a